Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№153 (8.582) ◆ 1994 йил 26 декабрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

• Вазирлар Маҳкамаси "Республика музейлари фаолиятини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида" қарор қабул қилди. Бу қарор республика матбуотида эълон қилинди.

• Мамлакатимизга расмий ташриф билан келган Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко 23 декабрь куни Самарқандни зиёрат қилганидан сўнг Ватанига жўнаб кетди.

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан Тошкент давлат иқтисодиёт университети ҳуқуқшунослик кафедрасининг профессори Мамлакат Восиқовага "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби" фахрий унвони берилди.

• Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раёсати Наманган вилояти ҳокимининг илтимосини қондириб, Задарё туманининг номини Мингбулоқ тумани, деб ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилди.

• Буюк Британиянинг "Бат индастриз" компанияси бошқаруви раиси Патрик Шихи Ўзбекистонга ташрифи чоғида Президентимиз Ислом Каримовга совға қилган Мирзо Улуғбекнинг "Аз-зиж Ал-жадид Ас-султоний" китобининг 1745 йилда кўчирилган ва Буюк Британия музейида сақланаётган нусхаси доимий сақлаш учун Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Қўлёзмалар институтига берилди.

• Фан ва техника бўйича давлат қўмитасининг кенгайтирилган мажлисида қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш ва етиштирилган маҳсулотларни сифатли сақлаш масалалари муҳокама этилди. Унда республика Фанлар академияси, Қишлоқ хўжалик фанлари академияси, Қишлоқ хўжалик вазирлиги, олий ўқув юртлари олимлари ҳам иштирок этдилар.

• Деҳқонлар уюшмаси ва жамоа хўжаликлари кенгашининг раёсат йиғилишида қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштириш масалалари муҳокама этилди.

• Халқ таълими вазирлиги Яккасарой туманидаги етим болалар учун хайрия тадбири ўтказди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

• Россия ҳукумати матбуот хизматининг маълум қилишича, Россия қўшинлари Чеченистон пойтахти Грознийни қуршаб бўлдилар.

• Чеченистон парламенти Россия парламенти юқори палатаси — Федерация Кенгашининг музокаралар ўтказиш тўғрисидаги таклифини қабул қилди. Бу музокараларни Махачқалъада ўтказиш мўлжалланмоқда.

• Россия Бош прокурори вазифасини бажарувчи А. Ильюшенко Москва шаҳрида рухсат берилмаган митинглар ўтказганлиги учун Давлат думасидаги "Россия танлови" фракцияси ҳамда "Меҳнат Россияси" ҳаракати етакчиларига маъмурий чора кўриш тақдимномаси билан Давлат думасига мурожаат этди.

• Туркманистоннинг янги сайланган парламенти иш бошлади. Унинг бугунги мажлисида 1995 йилда Туркманистон иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилмоқда.

• Беларусь Олий Кенгашининг раиси Мечислав Гриб бошчилигидаги парламент делегацияси Украинага ташриф билан келди.

ХОРИЖДА

• Шанба куни Жазоирда гаровга олинган Франциянинг аэробуси бугун эрта тонгда 172 нафар йўловчи ва экипаж аъзолари билан Марсель шаҳридаги аэропортга қўнди. Террорчилар самолётдаги учинчи йўловчи — Франция элчихонасининг ходимини ўлдирганларидан сўнг Жазоир маъмурлари бу самолётни Жазоирдан Францияга учиб кетишига рухсат беришга мажбур бўлдилар.

• АҚШнинг Сан-Диегодаги бирадарлашган шаҳарлар уюшмаси Россиянинг Приморьедаги болалар касалхонасига 30 миллион Россия рублига тенг миқдорда дори-дармонлар ва тиббиёт асбоб-ускуналари жўнатди.

• Европа Иттифоқи 1995 йил март ойида Германиянинг Дортмунд шаҳрида ўрта ва кичик бизнес вакиллари учун уюштираётган амалий учрашувда қатнашиш учун танлов эълон қилди. Европа Иттифоқи Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Ўрта Ер денгизи минтақасининг 56 мамлакати ўрта ва кичик бизнес вакиллари иштирок этадиган бу учрашувда Ўзбекистондан танловда ғолиб чиққан 20 нафар тадбиркор ҳам қатнашади.

МУСТАҚИЛЛИК ВА ДЕМОКРАТИЯ УЧУН ОВОЗ БЕРДИЛАР

Кеча Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва шаҳар Кенгашига сайловлар уюшқоқлик билан ўтди

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Тошкентдаги 629-сайлов участкасида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳамда шаҳар Кенгаши депутатлигига номзодларга овоз берди. У овоз бериб бўлгач, журналистлар билан суҳбатда жумладан шундай деди:

— Биз бугун давлатимиз олий ҳокимият органи, маҳаллий ҳокимият органларига депутатларни сайлаяпмиз. Шу маънода бугун сайланган депутатлар бозорга ўтиш, демократик жамият қуриш дастурлари, йўлларини амалга ошириш билан боғлиқ барча масалаларни ҳал этишда жуда катта роль ўйнайдилар. Сайловларга тайёргарлик кўриш жараёнида одамларимиз янгича, демократик сайлов услубини жуда хайрихоҳлик билан қабул қилганликлари энг муҳимидир. Бу услубни маъқулламаган биророта фикрни эшитмадим. Шунинг учун бугун рўй бераётган воқеа принципиал аҳамиятга эгадир. Чунки биз халқаро жамоатчилик кўз ўнгида мутлақо янгича нуфуз ва эътиборга сазовор бўлмоқдамиз. Бу, энг аввало, биз янги жамият қуриш йўлларига ўтаётганлигимизда намоён бўлмоқда. Янада муҳими шундаки, одамлар Олий Мажлиснинг янги таркибидан бугун мамлакатимиз, халқимиз бошидан кечираётган иқтисодий қийинчиликларни бартараф этишга қаратилган дастурларни ҳаётга тадбиқ этишларини кутмоқдалар.

Мен сайловларда биринчи бор иштирок этаётганим йўқ, — деди пировардида Президентимиз. — Лекин бугунги сайловлар давлатимизни демократлаштиришда мутлақо янги босқичдир. Бу сайловлар демократик жамият қуриш йўлимиздаги ижобий ўзгартишлар гаровидир.

***

12- Собир Раҳимов сайлов округининг "Ўзгазлойиҳа" қидирув лойиҳалаш институтида жойлашган 283-сайлов участкасига кеча тонг саҳарданоқ сайловчилар оқими кела бошлади. Участкада ўзбекларнинг энг шодиёна кунларидаги каби карнай-сурнай наволари янгради. Й. Охунбобоев номли туман маданият уйининг хонанда ва созандалари ўзларининг энг яхши куй-қўшиқлари билан бу кунга ўзгача файз-тароват, жозиба бахш этишди.

—Участкамиз ҳудуди Чустий маҳалласи, Беруний — Б1, Беруний — 3 мавзелари ҳамда А. Қодирий маҳалласининг бир қисмини қамраган бўлиб, 3 мингдан ортиқ сайловчини ўз ичига олади, — дейди биз билан суҳбатда 283-участка сайлов комиссиясининг раиси Зокир ака Холматов. — Юртимизда илк бор демократия тамойиллари қарор топган, кўп партиявийлик ва муқобиллик асосида ўтказилаётган сайловларга пухта тайёргарлик кўрдик. Сайловни кўнгилдагидек ўтиши учун керакли бўлган ҳамма чора-тадбирларни амалга оширдик. Натижани эса ўзингиз гувоҳи бўлганингиздек, сайловчиларнинг очиқ чеҳралари ва фаолликлари кўрсатиб турибди.

— Мен Олий Мажлис депутатлигига уч муқобил номзод орасидан пойтахтимиз ҳокими Козим Тўлаганов учун овоз бердим, — дейди Беруний даҳасидаги 5-кўп қаватли уйда истиқомат қилувчи "Аён лимитед" фирмасининг директори Иброҳим Байрамов. — Негаки яқинда газетада у киши билан ўтказилган суҳбатни ўқиб жуда таъсирландим. Шаҳар қиёфасини янада гўзаллаштириш, уни ободонлаштириш, қурилиши ташлаб қўйилган биноларни битказиш, айниқса Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси яқинда қабул қилган "Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида"ги қарори бўйича амалга оширилаётган ишлар ва режалар билан танишиб чиқиб, ушбу номзод депутатликка сайланса бу режалар албатта амалга ошишига тўла ишонч ҳосил қилдим. Зеро, малакали парламент тизимини яратиш орқали фаровонликка эришамиз.

— Бугун мустақил юртимизда катта байрам. Негаки, кўп партиявийлик, демократия йўли билан хоҳлаган номзодига овоз беришни халқимиз кўп вақтлардан бери орзиқиб кутарди, — дея суҳбатга қўшилди Чустий маҳалласининг оқсоқоли, Ўзбекистон Республикаси Фахрийлар кенгашининг масъул ходими, республика миқёсидаги шахсий пенсионер Фатхулла ота Назруллаев. — Биз сайловолди учрашувларида халқимизнинг энг таниқли, асл фарзандлари дастурларини эшитдик ва ўзимизнинг таклиф-илтимосларимизни уларга айтдик. Номзодларнинг барчаси қай бири депутат этиб сайланса халқ хоҳиш-иродасини бажаришга ваъда берди. Ўйлаймизки, кўтаринки руҳда ўтган сайлов яхши натижалар билан якунланади ва сайланажак депутатлар юртимиз тинчлиги ва эл ободонлиги, фаровонлигини таъминлаш учун қўлларидан келган хизматни аямайдилар.

Тошкентда Олий Мажлис ва шаҳар Кенгашига сайлов ўтказувчи 90 та сайлов округининг 669 та сайлов участкаларида сайловчилар ўзлари танлаган, ишонч билдирган номзодларига якдиллик билан овоз бердилар.

Дамир ИСЛОМОВ.

СУРАТЛАРДА: Тошкент шаҳридаги 475-сайлов участкасида халқимизнинг муносиб фарзандлари учун овоз бериш пайти.

Виктор Багаев олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

"ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ПАСПОРТ ТИЗИМИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ"НИ АМАЛГА КИРИТИШ ҲАҚИДА

"Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, шунингдек, жамоат тартибини ва хавфсизликни таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Республикаси Фуқаросининг паспортини жорий этиш билан боғлиқ чора-тадбирлар тўғрисида" 1992 йил 13 ноябрда чиқарган қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари учун паспортларнинг бланкларини тайёрлаш борасидаги тайёргарлик ишлари ниҳоясига етказилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. "Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги низом" тасдиқлансин.

3. "Хорижий шахсларга, фуқаролиги бўлмаган шахсларга Ўзбекистон Республикасида яшаш учун гувоҳнома ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаси тўғрисидаги Низом" тасдиқлансин.

4. "Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Низом" амалга киритилсин ва 1995 йилнинг 1 январидан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг фуқароларига паспортлар бериш, шунингдек, босқичма-босқич алмаштириш таъминлансин.

Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг паспортларини алмаштириш 2000 йилнинг 1 январигача ниҳоясига етказилсин.

Биринчи навбатда 16 ёшга тўлган, муддати ўтиб кетган паспорти бўлган, фамилияси, исми шарифини ёки миллатини ўзгартирмоқчи бўлган тақдирда, шунингдек, паспортни йўқотган ва чет элга жўнаб кетиладиган ҳолларда Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг паспортини бериш кўзда тутилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси фуқароларида бўлган паспортларнинг амал қилиши уларни янги нусхадаги паспортларга алмаштиришнинг бутун даври мобайнида сақлаб қолинсин.

6. "Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Низом"ни амалга киритиш бўйича республика комиссиясининг таркиби тасдиқлансин.

Комиссия зиммасига Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг паспортларини бериш ва алмаштириш борасидаги барча тезкор ва жорий масалаларни ҳал қилиш вазифаси юклансин.

7. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида ушбу Фармонни бажариш юзасидан тегишли қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 23 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ МОЛИЯ-ҚУРИЛИШ КОРПОРАЦИЯСИ ("ТОШКЕНТ УЙЖОЙИНВЕСТҚУРИЛИШ")НИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Аҳолининг ва хорижий сармоядорларнинг маблағларини жалб этиш йўли билан Тошкент шаҳрида уй-жойлар ҳамда ижтимоий инфраструктура иншоотлари қурилиши ҳажмларини кўпайтириш мақсадида:

1. Тошкент давлат-акционерлик қурилиш корпорацияси "Тошкентқурилиш" Тошкент молия-қурилиш корпорацияси — "Тошкентуйжойинвестқурилиш"га айлантирилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, Тошкент молия-қурилиш корпорацияси юридик шахс ҳисобланади ва очиқ усулдаги акционерлик бирлашмаси шаклида ташкил этилади;

Мулкчилик шаклларидан қатъи назар, бинокорлик саноатининг қурилиш ташкилотлари, корхоналарини, кредит-молия муассасаларини, инвестиция ташкилотларини, жумладан, ана шундай хорижий муассаса ва ташкилотларни ихтиёрийлик асосида бирлаштиради;

Уй-жой облигация заёмларини чиқариш ҳуқуқига эга бўлади;

Ишлаб чиқариш-хўжалик ва молия фаолиятига оид масалаларни мустақил равишда ҳал этади, марказлаштирилган заҳира, суғурта жамғармалари ҳамда бошқа жамғармаларни ташкил қилади;

Ўз фаолиятида Тошкент шаҳар ҳокимлигига ҳисобот беради.

3. Белгилаб қўйилсинки, "Тошкентуйжойинвестқурилиш" корпорацияси бошқарувининг раиси ўз лавозимига кўра Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари ҳисобланади.

4. Тошкент молия-қурилиш корпорацияси фаолиятининг асосий вазифалари ва йўналишлари қуйидагилардан иборат қилиб белгилансин:

Уй-жой ҳамда ижтимоий инфраструктура қурилишининг инвестиция дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

Уй-жой сертификатларини чиқариш ва сотиш йўли билан уй-жойлар қурилиши учун аҳоли маблағларини жамлаш (Бундай сертификатлар уларнинг эгаларига қатъиян белгиланган муддатларда шинам квартираларни кафолатли тарзда сотиб олиш ҳуқуқини беради);

Уй-жойлар ва ижтимоий инфраструктура иншоотлари қурилиши учун сармояларни жалб этиш, жумладан, кўчмас мулк объектларини гаровга қўйиб шундай қурилишларни амалга ошириш.

5. Аҳолининг маблағларини жамлаш ва улардан самарали фойдаланиш, қурилиш иншоотларини пул ва кредит билан таъминлаш ҳамда "Тошкентуйжойинвестқурилиш" корпорацияси фаолиятига молия-кредит хизмати кўрсатиш билан боғлиқ бошқа вазифаларни ҳал қилиш мақсадида:

Корпорациянинг таркибида "Ўзсаноатқурилишбанк"нинг қурилиш бўлими негизида "Тошсоцуйжойбанк" акционерлик-тижорат банки ташкил этилсин;

"Тошкентуйжойинвестқурилиш" корпорациясига, "Ўзсаноатқурилишбанк" акционерлик-тижорат банкига, "Ўзбекинвест" миллий суғурта компаниясига, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигига, Ўзбекистон Республикаси давлат мулки қўмитасига, Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банкига "Тошсоцуйжойбанк" акционерлик-тижорат банкининг муассислари бўлиш тавсия қилинсин;

Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки "Тошсоцуйжойбанк" тижорат инвестиция банкини ташкил этишда "Тошкентуйжойинвестқурилиш" молия-қурилиш корпорациясига ёрдам кўрсатсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1993 йил 8 февралдаги Фармони ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддат ичида ушбу Фармонни амалга ошириш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 23 декабрь.

МУКОФОТГА — САЁҲАТ

Ҳамза туманининг мактаб ўқувчиларига маза: яхши ўқишса бас, жаҳонга машҳур гўзал тарихий шаҳарлар — Самарқанду Бухоро, Хиваю Урганчга саёҳат қилиш учун бепул йўлланма олишлари мумкин. Бундай қулай имконият туман Ёшлар Иттифоқи қўмитаси ва "Шарқ" инновация фирмаларининг биргаликдаги саъй-ҳаракатлари туфайли яратилди.

Мана, иккинчи чорак ҳам ниҳоясига етмоқда. Ўқув йилининг биринчи ярми якунларига кўра, тумандаги энг намунали деб топилган мактабнинг 30 нафар ўқувчисига ана шундай бахт кулиб боқади. Бепул йўлланмаларни қўлга киритишнинг албатта шартлари ҳам бор: барча фанлардан "яхши" ва "аъло"га ўзлаштирувчилар сони, мактабдаги умумий давомат, жамоат тадбирларида фаол қатнашиш ва ниҳоят, мактабда Ёшлар Иттифоқи ташкилотининг фаолияти ва аъзоларининг сони ҳисобга олинади. Ана шу юқоридаги барча шартлар ижобий натижаланса, "Энг яхши мактаб" кўригининг ғолиби ва юқорида айтилган 30 та бепул йўлланмага эга бўлиш мумкин. Бундай ажойиб тадбир туманда ва ҳатто шаҳарда ҳам биринчи марта уюштирилаётганлиги боис, туман мактаб ўқувчиларида жуда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Билим даргоҳларида

ИНГЛИЗ ТИЛИДА

Куни кеча 309-шарқ тиллари лицейида буюк аллома, беназир фалакшунос Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигига бағишланган кеча ўтказилди. Битирувчи синфлар томонидан уюштирилган ушбу анжуманнинг инглиз тилида ўтганлигини таъкидлаб ўтиш жоиздир. Кеча давомида буюк бобомиз ҳаётини акс эттирувчи театрлаштирилган саҳналар ҳам намойиш этилди. Бунда ўқувчилардан Шерзод Мўминов, Нигора Саидова, Носир Йўлдошев, Жамшид Умаровлар ўз ролларини маҳорат билан ижро этиб йиғилганлар олқишига сазовор бўлишди. Шунингдек, тадбир давомида Мирзо Улуғбекнинг ҳаёти ва ижоди юзасидан ўқувчилар маърузалар қилишди.

Кечанинг мароқли ва юқори савияда ўтишида тажрибали муаллим Жонона Азимованинг хизматлари катта бўлди. Собир Раҳимов туманидаги бир нечта мактаблардан ташриф буюрган инглиз тили ўқитувчилари ва ўқувчилар тадбирдан чуқур қониқиш ҳосил қилдилар.

Нилуфар РАШИДОВА.

ЯПОН РАССОМЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

23 декабрь — Япония императорининг туғилган куни у ерда миллий байрам сифатида кенг нишонланади. Ушбу санага бағишлаб, Ўзбекистон санъат музейида япон рассомлари ижодига мансуб бўлган рангли бўёқ асарлари кўргазмаси очилди. Намойишга қўйилган 50 та сурат япон рассомлари томонидан илгарироқ тақдим этилган бўлиб, бу асарлар ҳозирда музейнинг энг қизиқарли кўргазмаларидан бирини ташкил этади.

Асарлар кўргазмасининг очилишида Япониянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси жаноб Укэру Магосаки иштирок этди.

Бобур ҲАСАНОВ.

ФИНЛЯНДИЯ МАҲСУЛОТИДАН ҚОЛИШМАЙДИ

"Юлдуз" акциядорлик жамиятида тикилган маҳсулотларнинг довруғи республикамиздагина эмас, балки Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларидан ҳам анча олисларга таралган. Яқинда Россия шаҳарларидан келган тижоратчиларнинг айтишларига қараганда, Самара шаҳри дўконларида сотилаётган "Юлдуз" костюм-шимлари Финляндия маҳсулотларидан ҳам юқори баҳоланган экан. Умуман, ўзимиз ҳам бунинг гувоҳимиз.

— Чунки, Асосий эътибор маҳсулот миқдорига эмас, балки сифатига қаратилган,— дейди "Юлдуз" очиқ типдаги акциядорлик жамияти раисининг ўринбосари Акбар Иноғомов.— Дарвоқе, яқинда бирлашма ана шундай мақомга эга бўлди. Хўш, янги номланиш бирлашмага нима беради? Ишга янгича муносабат, ижодкорлик ва тадбиркорликка кенг йўл очмоқда. Илгари Россия, Украина билан алоқалар кенг йўлга қўйилганди. Ҳозир, ҳаммага маълумки, ҳамкорлик доираси бирмунча қисқарган. Лекин шунга қарамай, маҳсулот ҳажми ва иш ўринларини қисқартирмаган ҳолда меҳнат қиляпмиз. Мутахассисларимиз чет элларга бориб, ҳамкасбларининг илғор усулларини ўрганиб қайтишяпти. Уларнинг айтишларича, Оврупо ва Осиё давлатларида эски русумдаги, яъни бир қатор тугмали костюм-шимлар энг анъанавий ва харидорбоп ҳисобланаркан. Бу талаб, албатта, ҳадемай республикамизга ҳам етиб келади. Шунинг учун кейинги пайтларда анча русум бўлган икки қатор тугмали маҳсулотлар билан бирга юқоридагидек костюм-шимларни тикишни ҳам кўпайтиряпмиз.

Баҳодир ҲУСАНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Республика Ҳукумати ва Марказий банк миллий валютанинг ички конвертирланиши учун ресурсларни кўпайтириш чора-тадбирларини кўрмоқда. Кейинги вақтларда Ҳукумат корхоналар ва ташкилотларнинг эркин айирбошланадиган валютадаги тушуми, шу жумладан давлат экспорти ва марказлаштирилган экспорт ҳисобидан келадиган тушумнинг Марказий банкка мажбурий тарзда сотиладиган қисмини оширишга қаратилган бир қатор қарорлар қабул қилди. Бу қарорлар ички валюта бозоридаги операциялар ҳажмини ошириш учун зарур бўлган ресурс базасини яратади.

Марказий банк Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 9 сентябрдаги 457-қарорида унга берилган ҳуқуқлар доирасида 1995 йилнинг 1-чораги учун битта жисмоний шахс Ўзбекистон Республикаси фуқароси ва унга тенглаштирилган резидентга ваколатли банкларнинг ихтисослаштирилган айирбошлаш пунктлари орқали сотиладиган валюта миқдорини 150 АҚШ долларигача қилиб белгилайди. Бунда 1994 йили 300 доллар айирбошлаш ҳуқуқидан фойдаланганлик ҳисобга олинган ҳолда сотиладиган жами валюта 450 доллардан ошмаслиги керак. Валюта айирбошлашнинг энг юқори суммасини 1995 йил охирига қадар 1000 АҚШ долларигача етказиш кўзда тутилган.

Марказий банк ўзининг айирбошлаш пунктлари орқали валюта алмашув операцияларини амалга ошираётган ваколатли банкларга тегишли кўрсатмалар юбормоқда.

Айни вақтда Марказий банк ҳамда ваколатли банклар фуқароларга валюта алмаштириб бериш учун зарур шароитлар яратиш мақсадида ихтисослаштирилган айирбошлаш пунктлари тармоғини кенгайтириш, уларнинг ишини йўлга қўйиш чора-тадбирларини кўрмоқдалар.

ЛИМИТЛАНГАН ЧЕК ДАФТАРЧАЛАРИ БЎЙИЧА ҲИСОБ-КИТОБЛАР ТЎҒРИСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИНИНГ АХБОРОТИ

Корхоналар ва ташкилотларнинг кўп сонли илтимосларини эътиборга олиб ва ўзаро ҳисоб-китобларни тезлаштириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мулкчилик шаклларидан қатъи назар хўжалик юритувчи субъектлар ўртасида ҳисоб-китобларнинг чек шаклидан фойдаланишни 1994 йил 20 декабрдан бошлаб яна тиклади.

Лимитланган чек дафтарчаси ҳисоб-китоб варақларида корхона ва ташкилотларнинг ўз маблағи бўлган тақдирдагина берилади. Чек дафтарчасини бериш шартлари ва томонларнинг ўзаро мажбуриятлари тижорат банки билан мижоз ўртасида тузиладиган шартномада келишиб олинади.

Чек дафтарчасини бериш ва у орқали операциялар ўтказиш Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг "Нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисида" 1994 йил 25 мартдаги N 60 қоидалари ва Ўзмарказбанкнинг "Лимитланган чек дафтарчалари бўйича ҳисоб-китоблар тартиби" тўғрисидаги N 96 хати асосида амалга оширилади.

Йилга — яхши якун

КОРХОНАНИНГ ИБРАТЛИ ИШЛАРИ

Мавлуда опа севимли жамоаси ҳузурига кириб борганда ўғли Шарофиддин ва ҳамкасби Шоира Бойхўжаевалар ишни бошлаб юборишган эди. У ҳам бир зумда коржомаларини кийди-ю, дастгоҳини юргазиб юборди...

Асбобсозлик ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилаётган кўплаб фахрийлар орасида Мавлуда Нажимованинг алоҳида ўрни бор. Чунки у энг мураккаб схемадаги қулфларни тайёрлашда бошқаларга ҳамиша намуна. 13-бўлимда меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларнинг халқ истеъмоли буюмлари етказиб беришдек масъулиятли ишида опанинг ибрати ва таъсири катта.

Цехда қилинаётган ишларни кузатиб бўлгач, Мавлуда опанинг ёнига бордик.

— Келинглар, айланай. Қалай, ишлаб чиқараётган маҳсулотларимиз сизларга манзурми? Албатта уларни машаққатлар билан тайёрланишини кўриб қўйсангизлар ёмон бўлмайди, — дея суҳбатга қўшилди Мавлуда опа. — Ҳозирги кунда хом ашёнинг нечоғлик кам бўлишига қарамай халқимиз учун зарур бўлган эшик қулфлари, осма қулфлар ишлаб чиқаряпмиз. Бир ой давомида 4—4,5 минг дона шундай буюмни тайёр қилиб, режамизни ортиғи билан адо этмоқдамиз. Бир кунда 250 донагача ишлаб чиқаришга тўғри келмоқда. Энг асосийси корхонамиз мутасаддилари ишлаб чиқаришни тўхтатмаган ҳолда халқ истеъмоли буюмларини кўпроқ тайёрлашга эътиборни қаратишмоқда. Шунга жавобан қуювчимиз Юрий Крючков, чилангар-йиғувчи Комил Қосимов, Шарофиддин Нажимов, Шоира Бойхўжаева, бўлимимиз бошлиғи Баҳром Алимовлар ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб меҳнат қилишмоқда.

— Мавлуда опа, бугун жуда хушкайфият кўринасиз. Сабабини билсак бўладими? — сўради ҳамкасблардан бири суҳбатни давом эттириб.

— Бунинг сабаблари кўп. Биринчидан, корхонамиз ҳиссадорлик жамиятига айланди. Иккинчидан, махсус тажриба цехида тайёрланган кичик заводларимизга хорижликларнинг назари тушаяпти. Учинчидан, касаба уюшмаси томонидан ишчилар учун барча қулайликлар яратилмоқда. Шунақа аҳил жамоада ишлаганингдан кейин кайфиятинг яхши бўлади-да!

Суҳбатни корхона касаба уюшмасининг раиси Собиржон Алихўжаев давом эттирди:

— Ҳиссадорлик жамиятига ўтганимизга ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин шунга қарамай мавжуд акцияларнинг 40 фоизи корхона ҳисобида қолиши кўзда тутилмоқда. Бунинг учун йигирма йил корхонада меҳнат қилган ишчимизга имтиёзли акция берилиши белгиланди. "Асбобсоз" ҳиссадорлик жамияти ишлаб чиқариш бирлашмаси бўлиб, корхонамиз номи ўзгариши билан маҳсулот ишлаб чиқариш турлари бирмунча кўпайди. Бунда айниқса, Олмалиқ тоғ кон-металлургия комбинати билан узвий боғланган шартномамиз жуда қўл келмоқда. У ердан келтирилаётган хом ашёни кундалик юмушларимизда асқотадиган маҳсулотлар, яъни отвёрка, эшикни ўйиб қўйиладиган қулф 110 ва 85 ўлчамидаги ошиқ-мошиқлар, гул деворларни текислайдиган қайчи, дала меҳнаткашлари учун токқайчи ва тутни каллаклайдиган махсус қайчилар ишлаб чиқарилаётир. Ўтган ойлар давомида 12 миллион сўмлик халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилди. Умумий ишлаб чиқариш режаси 128 фоизга адо этилди.

Корхонамизда ишчиларнинг яхши меҳнат қилиб, яхши дам олишлари учун ҳам барча имкониятлар яратилган. Ишчиларнинг 180 дан зиёд фарзандлари корхонага қарашли бўлган болалар боғчасида тарбияланишмоқда. Шаҳримиздаги сут ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхонаси билан тузилган шартнома асосида улар ҳар куни эрталаб сут ва сут маҳсулотларини етказиб бериб туришибди. Шунингдек, сабзавот дўкони ва тижорат дўконлари улар хизматида. Бу дўконларда корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ҳам сотилади.

Корхонада спортга ҳам катта эътибор қаратилган. Стадион ҳамиша гавжум. Ишчилар бўш вақтларида ўз стадионларидаги спорт машғулотларида қатнашадилар. Айниқса, футбол командаси ва кураш гуруҳи шаҳримизда ўтказилаётган мусобақаларда фаол иштирок этишаётир. Улар учун кийим-кечакларни корхона ўз ҳисобидан етказиб бермоқда. Ташкил этилган ҳар бир мусобақадан сўнг уларни рағбатлантириш борасида ҳам ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Ишчиларнинг саломатликларини тиклаш борасида "Чортоқ", "Чинобод", Семашко номли, "Кумушкон" оромгоҳларига йўлланмалар берилиб, харажат ҳақи имтиёзли қилиб тўланмоқда.

Ҳозирги кунда қиш кунларда эса имкон қадар маҳсулот айирбошлаш йўли билан сабзавот маҳсулотлари корхонага кўпроқ келтирилмоқда. Бу борада 1-мева-сабзавот омборхонаси билан жамоа шартнома тузилган.

Умуман олганда корхона мутасаддилари ва тадбиркорларнинг амалга ошираётган ишлари туфайли фақат жамоа эмас, балки "Отчопар", "Оқтепа", "Кулолқўрғон" "Обод" маҳаллалари аҳолиси ҳам бундай хайрли ишлардан манфаатдор бўлаётирлар.

Гулзода МАМБЕТОВА.

Тадбиркорга омад ёр

ИЗЛАНИШДАН ТОЛМАЙМИЗ

— Ўтиб бораётган ҳар бир кундан унумли фойдаланиш лозим. Беҳудага ўтган ҳар бир дақиқа вақти келиб жуда қимматга тушиши мумкин. Гоҳо "Ёшим қирққа қараб бораяпти. Шу дамгача туғилиб ўсган юртим учун қандай савобли иш қилдим ва яна нималар қилишим керак?" деган савол бутун фикримни чулғаб олади. Ана шунда ўз-ўзимга сарҳисоб бериб, ўтган дамларни ёдга оламан. Бошқаларни билмайману, шахсан мен ўзим Ватаним, она юртим, мустақил Ўзбекистонимнинг равнақи учун қандай ҳисса қўшдим. Келинг яхшиси амалга оширилган ишларни сиз билан ўртоқлаша қолай.

Бундан икки йил муқаддам 12 кишидан иборат тикув цехи очдик. Айни ўша пайтларда эндигина мустақиллигимизнинг бир йиллик шодиёнасини қалбларимизга сиғдиролмай юрган кезларимиз эди. Цехимизда тикиб чиқарилаётган маҳсулотнинг дастлабки намуналарини кўриб ўзимиз қанчалик қувонганларимизни айтмайсизми. Аста-секин тайёр маҳсулотлар ўз эгаларига жўнатила бошланди. Собир Раҳимов туманида истиқомат қилувчилар довруғимизни эшитиб цехимизга ишга кела бошлашди. Ана ўшанда янада изланиш, тор жойларимизни кенгайтириш, ишлаб чиқараётган халқ истеъмоли буюмлари турини кўпайтириб, ички бозорни тўлдириш туйғуси авж олди. Шу изланишларимиз бугунги кунда ҳам ўз самарасини бермоқда.

Ўн икки кишилик жамоамиз 130 тага етди. Уч-тўрт турдаги маҳсулотлар 11 хилга кўпайди. Тайёр маҳсулотларга "Сокина" тамғаси қўйилиб (бу цехимизнинг номи) махсус "Пўлат" ва "Сокина" номли дўконларда сотила бошланди. Шаҳримиздаги "Умид", "Ойбек"ҳиссадорлик жамияти ҳамда "Чорсу универмаги" ва "Марказий универмаг" савдо ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамиятлари билан маҳсулотларни айирбошлаш йўли билан шартнома туздик. Россия Федерациясидан ҳамда "Текстилсавдо" омборидан хом ашё олиб, энг зарур бўлган халқ истеъмоли буюмларидан аёллар плаши, болалар курткалари, кўйлаклар (турли хил ўлчамда) ва бошқа шунга ўхшаш маҳсулотларни тикиб чиқаряпмиз.

Ўтган ўн бир ойлик ишимизни кўриб чиқсак республикамиз аҳолисига 3 миллион 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб тақдим этибмиз. Шундан олинган фойдамиз ярим миллионни ташкил этади. Ишчиларимизнинг олаётган маошлари ҳам яхши. Энг муҳими улар иш билан таъминланган.

500 квадрат метр майдондан иборат икки қаватли биномиз ҳам яқинда ишга тушади. Тикувчиларимизнинг мана шу ёруғ ва ҳар томонлама қулай масканда ишлашларига оз қолди. Балки ана шундан сўнг яна ишсиз қолган хотин-қизларни иш билан таъминласак, ишлаб чиқараётган маҳсулотларимизнинг турини кўпайтирсак, демак беҳудага елиб-югурмаган бўламиз, деб ўйлаймиз.

Олдимизда ҳали қиладиган ишларимиз жуда кўп. Шунинг учун изланишдан толмаймиз. Мустақил республикамизнинг равнақи йўлида бор билимимиз, маҳоратимиз ва кучимизни аямаймиз.

Руфат ШАРИПОВ,
"Пўлат" фирмасининг раҳбари, иқтисод фанлари номзоди.

"Малика" ҳиссадорлик жамиятига қарашли 2-ишлаб чиқариш корхонаси ишчи-хизматчилари сифатли халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришда алоҳида ҳисса қўшмоқдалар. Айниқса бу ерда меҳнат қилаётган ёшларнинг ўрни алоҳидадир. Улар 1994 йилни муваффақиятли якунлаб, келгуси йилда янада мўл ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

СУРАТДА: корхона ёшларидан Доно Тоирхўжаева иш устида.

Раҳмдил ва меҳр-мурувватли бўлайлик

ҚАЛБДА — ШАФҚАТ ТУЙҒУСИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 5 октябрдаги "Ўзбекистон Қизил Ярим Ой жамияти тўғрисида"ги қарорига биноан 1994 йил 10 декабрдан 1995 йил 10 январигача умуммиллий хайрия йиғиш тадбирини ўтказиш ҳақида Тошкент шаҳар ҳокимининг қарори қабул қилинди. Унда шаҳар Қизил Ярим Ой жамияти фаолиятини янада такомиллаштириш, туманларнинг ҳокимлари, шаҳар ва туманларнинг бошқармалари, уларнинг бўлинмалари ҳамда шаҳар ташкилотлари Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Қизил Ярим Ой жамияти тўғрисида"ги қарорини ўз фаолиятига асос қилиб олиши ва уни ижро этиши таъкидланади. Ушбу қарорга биноан ҳар йили декабрда умуммиллий хайрия тўплаш тадбири ўтказилади.

Ҳозир ушбу тадбир ўзининг дастлабки мевасини бермоқда. Шу муносабат билан мухбиримиз Қизил Ярим Ой жамияти Тошкент шаҳар қўмитаси раисининг ўринбосари Шоҳида Худойбергановага мурожаат қилиб мазкур жамият фаолияти ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Жамиятингизнинг асосий фаолият доираси ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Бозор иқтисодиёти шароитида хайрия ташкилотларининг аҳамияти нечоғлик ортиб боришини таъкидлаб ўтишга ҳожат бўлмаса керак. Беш қўл баробар эмас деганларидек, ҳаётда биров ўзига тўқ бўлса, кимлардир ночор яшайди. Ўзбекистон Қизил Ярим Ой жамияти ана шундай кам даромадли, ночор, қаровчиси йўқ, кўп болали оилаларга, меҳр-шафқатга муҳтож кишиларга беминнат ёрдам кўрсатаётган ташкилотлардан биридир. Бу ташкилот аъзолик бадали, хайр-эҳсонлар ва инсонпарварлик ёрдами асосида фаолият кўрсатади.

Қизил Ярим Ой жамиятининг асосий мақсади инсон саломатлигини ҳар хил салбий омиллардан муҳофаза қилишдир. Айниқса меҳр-шафқат хизмати тасарруфидаги 1500 га яқин ёлғиз беморлар, қарияларга ҳамдард бўлиш, фарзандлари, яқинлари кўрсата олмаган ёрдамини кўрсатиш бизнинг асосий бурчимиз ҳисобланади.

Ҳозирги кунда Тошкент шаҳар Қизил Ярим Ой жамиятида 75 дан ортиқ меҳр-шафқат ҳамширалари ёлғиз қариялар, ногиронлар ва кам даромадли, кўп болали оилаларнинг уйларига бориб, ўзларининг беғараз кўмакларини кўрсатаяптилар. Ҳамширалар беморларга кундалик тиббий муолажалардан ташқари, уларнинг бозор-ўчарларида, ҳар хил тўловларини амалга оширишда, ташкилотлар билан мулоқот қилишда ўз ёрдамларини аямаяптилар. Ҳамшираларимиз унумли хизмат кўрсатиш учун керакли тиббий ашёлар билан жиҳозланган тиббий сумкалар, халталар, фонендоскоп, тонометр, боғловчи ашёлар, бир маротаба ишлатиладиган доридиналар, дори-дармонлар билан бевосита таъминланаяпти. Жамиятимиз ходимлари "Наврўз" байрами, Рамазон ҳайити, болаларни ҳимоя қилиш Халқаро куни, Мустақиллик байрами, Халқаро қариялар куни ва ногиронлар куни доимий равишда ҳар бир беморга совғалар бериб, уларнинг кўнгилларини кўтаришяпти.

Тошкент шаҳар қўмитасининг байрамлар учун ажратган маблағи 50 минг сўмни ташкил қилади. Жамиятимиз низомида кўрсатилган фаолиятлардан энг асосийси — бу табиий офатдан зарарланганларга ёрдам беришдир. 1994 йил давомида ёнғиндан зарар кўрган оилаларнинг 20 дан ортиғига озиқ-овқат ёрдами, кўрпа-тўшак анжомлари, озиқ-овқатлардан, болалар кийим-кечакларидан ажратилди.

— Болалар том маънода бизнинг келажагимиздир. Ёш авлодни соғломлаштириш, кўп болали ночор оилаларга ва етим болаларга қандай ёрдам кўрсатяпсизлар?

— Болаларни соғломлаштириш мақсадида ёзги таътил кунлари кўп болали, кам таъминланган оилаларда тарбияланаётган 24 ўқувчи Островский номли ёшларни соғломлаштириш оромгоҳида бепул йўлланма билан дам олдилар.

Жамиятнинг анъанасига кўра ҳар йили туман ва шаҳар миқёсида мактаб ўқувчилари ўртасида "Саломатликнинг ёш дўстлари" кўрик-танлови ўтказилади. Бу кўрикнинг асосий мақсади ёшларнинг биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш борасидаги билимларини оширишдан иборат. Бу йилги шаҳар кўригида Ҳамза туманидаги 231-мактаб ўқувчилари ғолиб бўлдилар. Ўзбекистон ойнаи жаҳони Болалар ва ўсмирлар учун кўрсатувлар таҳририяти томонидан ташкил қилинган "Қувноқлар ва зукколар" телекўрсатувининг Қизил Ярим Ой мавзусида Андижон вилояти билан Собир Раҳимов туманидаги 29-мактаб санитария постчилари беллашдилар ва ўзларининг тиббиёт, гигиена соҳасидаги билимларини, доривор гиёҳлар, биринчи тиббий ёрдам борасидаги амалий маҳоратларини етарлича намойиш этдилар.

Болаларни ҳимоя қилиш Халқаро кунига бағишлаб ўтказилган тадбирга 400 та етим болалар ва 200 дан ортиқ кўп болали оилалар таклиф этилди. Шу ерда муҳтожларга 6 та ногиронлар аравачалари ҳадя этилди. Фурсатдан фойдаланиб, ушбу тадбирни ўтказишда бизга ҳомийлик қилган республика жамғарма банки, "Чанбайшан" ўзбек-хитой қўшма корхонасига ўз миннатдорчилигимизни билдирмоқчимиз.

Янги ўқув йилининг бошланишида ҳар йили биринчи синфга чиқувчилар учун "Салом, мактаб" тадбири ўтказилади. Бу йил Собир Раҳимов туманидаги 24-болалар уйи тарбияланувчиларининг биринчи синфга чиққан 75 ўқувчиси учун 25 минг сўмлик ўқув қуроллари ва пойабзаллар ажратилди.

Ҳар йили 1 декабрда халқаро миқёсда СПИДга қарши кураш куни нишонланади. Шу муносабат билан олий ҳамда махсус ўқув юртлари талабалари томонидан ишланган асосан ўнта мавзуни ўз ичига олган плакатлар кўрик-танловлари ўтказилади. Бу йилги кўрик-танловда П. Беньков номидаги рассомчилик билим юрти талабалари ўз асарлари билан қатнашиб, учинчи совринни олишга эришдилар.

— Хайрия йиғиш тадбири қанчалик ўз самарасини бераётгани ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— 1993 йилдаги тадбир давомида ҳозирги пулимиз билан 56 минг сўм йиғилди. Бу эса жамиятнинг муҳтожларга кўрсатадиган ёрдамининг кенгайишига имкон туғдирди. Шу маблағ асосида 39 та ногиронлар аравачалари харид қилинди. Кам таъминланган ва ёнғиндан зарар кўрган оилаларга салмоқли моддий ёрдам кўрсатилди.

Яна бир нарсани таъкидлаб ўтиш жоиздир. Бугунги кунда ўзгалар ёрдамига муҳтож кишиларнинг учдан бир қисмигагина меҳр-шафқат ҳамширалари хизмат кўрсатишмоқда. Бироқ, маблағ етишмаслиги сабабли ҳамширалар сони камайиб бормоқда. Қувонарли томони, баъзи саҳий ташкилотлар фаолият кўрсатаётган меҳр-шафқат хизматчиларини сақлаб қолишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. "Орзу" чарм-атторлик ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш корхонаси 1 та ҳамшира, "Ал-Машриқ" фирмаси 3 та ҳамшира, А. Икромов ҳокимлиги 9 та ҳамшира, Юнусобод тумани соғлиқни сақлаш бўлими 2 та тиббиёт ҳамширасининг йиллик маошларини ўз зиммаларига олдилар. Ана шундай саҳий ташкилотлар сони кўпайса шаҳардаги қолган 2,5 минг ёлғиз кексаларни ҳам хизматини бажариш имкони туғилган бўлур эди.

Бугунги энг долзарб масала Қизил Ярим Ой жамияти кўмиталарини ривожлантириш, аҳолига табиий офатлар вақтида ёрдам кўрсатиш борасида моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ҳисобланади.

Дилшод ИСРОИЛОВ
ёзиб олди.

Хусусийлаштириш — давр талаби

"МОВИЙ ГУМБАЗ" ШУҲРАТИНИ ТИКЛАМОҚДА

"Яккасарой" улгуржи-савдо ишлаб чиқариш жамоа бирлашмаси таркибига кирувчи ошхоналар ҳозирги кунда 100 фоиз хусусийлаштирилиб бўлинди. Ҳар бир янгиликнинг ташаббускори бўлганидек, бирлашмада биринчи бўлиб "Мовий гумбаз" ошхонаси жамоаси янги усулдаги ишни тажриба тариқасида бошлаб берди. Шу йилнинг май ойида бирлашмада бўлиб ўтган йиғилишда шундай қарорга келинганди. Бунинг боиси ошхона мудири Наримон Пўлатов тажрибали, олий маълумотли, билимдон мутахассис, ҳамиша янгиликка интилувчан тадбиркорлардан.

Синов даври осонликча кечмади. Ҳисоб-китоблар, янгиликнинг ўзига хос таркибий қисмини ишлаб чиқиш, четдан маҳсулот келтиришларда қийинчиликлар бўлди. Шундай кезларда ошхона жамоасига бирлашма ёрдамлашиб турди. Чунки бу усул бирлашма учун ҳам, ошхона учун ҳам тамоман янгилик бўлиб, унинг амалда ўзини оқлаши икки томонни ҳам қизиқтирар эди. Яхши натижага эришилгандагина бошқа ошхоналар ҳам шу йўлга ўтиб ишлашга жазм этса арзирди.

— Биз ишни таомлар сифатини яхшилашдан бошладик, — дейди Наримон Пўлатов. — Дастлаб, бунга барча ошпазларимиз ҳам рози бўлишавермади. "Ахир бунақада ортиқча маҳсулот ишлатиб, фойда ўрнига зарар кўриб қоламиз-ку" деган гапларни айтишди. Ўз фикримда қатъий турдим. Баъзан бунақа ишларда дангалчилик ҳам асқотади. Мақсадим — ошхонанинг олдинги шуҳратини тиклаш, шу йўл билан хўрандалар сонини кўпайтириб олиш эди. "Мовий гумбаз" иш бошлаган дастлабки йилларда қанчалар тилга тушганлигини ўзларингиз яхши биласизлар. Шу боис бу ерга хўрандалар оқиб келишарди. Таомларнинг сифатида ва озодагарчиликда ма-ман деган ошхоналарни ортда қолдириб кетарди. Теварак-атрофнинг салқинлиги, ташриф буюрувчиларга мўътадил ҳаво бахш этиб турувчи фаввора ва фавворачалар, яшиллик олами одамларни ўзига тортарди. Ўшанда мен бу ерга оддий ошпаз бўлиб ишлардим. Бизга бошчилик қилган устазодаларимиз Эргаш ва Акромхон акалар ҳамиша шогирдларга мижозлар билан ширинсухан бўлишни ва таом сифатига эътибор беришни қайта-қайта таъкидлашарди.

Кейин бирин-кетин бошлиқлар ўзгараверди. Таомлардан маза кетди. Ошхонадан хўрандалар қочди. Яхши-яхши ошпазлар арзимаган сабаблар билан ишдан бўшаб кетишди. Ёзлик, қишлик залларимиз ҳувуллаб қолди. Хуллас, "Мовий гумбаз"нинг шуҳратини тиклашнинг ўзи бўлмади. Бир вақтнинг ўзида ошхонада таъмирлаш ишларини олиб бордик. Қаровсизлик натижасида оёқ ости бўлган яшил хонани тикладик. Фавворани ишга туширдик. Озодагарчиликка эътиборни кучайтирдик. Залларни замонавийлаштирдик. Фақат бирлашма берадиган маҳсулотларга қараб ўтирмай, ташқаридан арзонроқ маҳсулотлар топиш йўлларини қидирдик. Қилган ишимиз бир-икки ойд ўз самарасини кўрсатди. Хўрандалар сони 2 баробарга ошди.

Синов даври қандай ўтишига кўз-қулоқ бўлиб турган туманлари барча ошхоналар муваффақиятимизни кўриб, елпасига янги усулга ўтиш тараддудига тушиб қолишди.

Ҳозир "Мовий гумбаз"да 35 киши ишламоқда. Уларнинг барчаси, яъни оддий ошпаздан тортиб фаррошгача ўз ишига масъулият билан ёндошади. Чунки иши ва уларни ошхонанинг ҳамма ишлашга чорламоқда. Қолаверса, бу ишчи ва хизматчиларнинг ойлик маоши ҳам уларнинг қай даражада меҳнат қилишларига боғлиқ. Жамоанинг ҳамкор ва ҳамжиҳатлиги ўз самарасини кўрсатмоқда. Масалан, агар октябрь ойида оддий ошпазнинг ойлик маоши 500 сўмни ташкил этган бўлса, ноябрь ойида бу рақам 600 сўмни кўрсатди. Декабрь ойида уни 700-800 сўмга кўтариш мўлжалланмоқда.

Ошхона янги усулга ўтмасдан олдин ойлик савдо ҳозирги ҳисобда 24 минг сўмга етиб-етмаган бўлса, октябрь ойида 62 минг сўмлик савдо қилинди. Ноябрь ойида эса бу кўрсаткич 73 минг сўмга етди. Кўриб турибсизки, хусусийлик фирма-ошхонанинг (ҳозир у шундай аталади) фақат шуҳратини тиклабгина қолмай, балки ойлик режаларини 2-3 ҳисса ортиғи билан бажаришга олиб келди.

Биз бу ерга келган кунимиз 140 ўринли қишлик зал хўрандалар билан гавжум эди. Уларнинг бир нечтасини суҳбатга тортдик.

— Ошхона жамоаси хизматидан миннатдормиз,— дейди Марғилондан келган меҳмон Ҳамроқул Мансуров.— Тошкентга ҳар сафар хизмат тақозоси билан келсак, албатта, "Мовий гумбаз"да овқатланамиз. Чунки бу ерда ҳамма қулайликлар мавжуд. Зал озода, таомлар сифатли, мазали, нархлар ҳам унчалик қиммат эмас.

Оддий ишчи Қосим Отаев ва қурувчи Валерий Самойловлар шундай илиқ фикрларни билдиришди.

"Мовий гумбаз" кўпчилик талабини инобатга олиб, эрталаб соат 9 дан 16 гача ўзига хос хизмат усулида ишлайди. Соат 16 дан кечки 21 гача хўрандаларга оддий хизмат кўрсатишади.

Бу ерни тарк этар эканмиз, беихтиёр хаёлимизга: "Қани энди, шаҳардаги аксарият, ошхоналар ҳам "Мовий гумбаз"га ўхшаса" деган фикр келди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: "Мовий гумбаз"нинг бугунги кўриниши акс этган.
Козим Ўлмасов олган суратлар.

Ғалабанинг 50 йиллиги олдидан

ЮРТДОШЛАР ЖАСОРАТИ УНУТИЛМАЙДИ

Инсоният бошига мислсиз кулфатлар келтирган иккинчи жаҳон уруши тугаганига 50 йил тўлмоқда. Бу урушнинг даҳшатлари ҳар бир ўзбек хонадонида ўз мудҳиш изини қолдирган десак муболаға бўлмас. Халқимизнинг ғалаба соатини тезлаштиришга қўшган ҳиссаси эса беқиёсдир. Шу боисдан ҳам бу санага катта тайёргарлик кўриляпти. Мухбиримиз уруш ва меҳнат фахрийлари Тошкент шаҳар кенгаши раиси Толиб СОДИҚОВга мурожаат қилиб, бу борада пойтахтимизда амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Толиб Содиқович, Ғалабанинг 50 йиллиги санаси тобора яқинлашмоқда. Ана шу санага шаҳар кенгашида қандай тайёргарлик кўриляпти?

— Республикамиз Президенти ва ҳукуматимиз Ғалабанинг 50 йиллигини кенг миқёсда нишонлаш ҳақида махсус Фармон ва қарор қабул қилганлиги мақсадга мувофиқ бўлди. Чунки бу уруш фашизмга қарши озодлик урушидир. Халқимиз, унинг ўғил-қизлари Ғалабага катта ҳисса қўшдилар. Бунга жаҳон халқлари, тарих гувоҳ. Не-не алп қоматли Рустаму достондек йигитларимиз шаҳид кетдилар. Ҳалок бўлган ватанпарварларни эслаш, улар хотирасини ёдга олиш, минг бир ажал билан юзма-юз олишиб тирик қолганларни эъзозлаш катта савобдир.

Уруш ва меҳнат фахрийлари Тошкент шаҳар кенгаши ҳам шу кунларда ғалабанинг 50 йиллигига тайёргарлик ишларини авж олдиряпти. Бу масала юзасидан махсус тадбирлар режаси ишлаб чиқилди ва тасдиқланди. Туман ташкилотларида ана шу режа асосида ишлар давом этмоқда.

Республика фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгаши ҳузурида уруш фахрийларига, ҳалок бўлган жангчиларнинг оилаларига ва фронт орқаси меҳнаткашларига моддий ёрдам кўрсатиш мақсадида махсус ҳисоб очилган. Ана шу ҳисобга маблағ ўтказиш юзасидан ташкилий ишлар олиб борилмоқда. Бу савобли ишдан ҳеч ким четда қолмайди, деган умиддамиз.

Фахрийларимиз "Хотира китоби"ни яратишга ҳам катта ҳисса қўшишди. Ҳозир унинг биринчи, иккинчи китоби нашрдан чиқди. Қолган иккитаси ҳам яқин кунларда чоп этилади. Ташкилотимиз ижтимоий таъминот бўлимларига "Жасорат" ва "Шуҳрат" медаллари билан мукофотланадиганларни аниқлаш ва уларнинг рўйхатларини тузишда яқиндан ёрдам берди. Биргина Юнусобод туманида фахрийларимиз томонидан тузилган рўйхат бўйича 1893 нафар фуқаро "Жасорат", 5618 нафар киши "Шуҳрат" медали билан мукофотландилар. Бу хайрли иш ҳозир ҳам давом этмоқда. Ана шу медалларни тантанали суратда топширишда ҳокимлар ва уларнинг ўринбосарлари билан бир қаторда фахрийлар ташкилотлари уюшмаси туман кенгашларининг раислари ҳам қатнашишди.

Ўзбекистон Республикаси фахрийлар ташкилоти уюшмаси кенгаши, "Миллий ва ижтимоий барқарорлик" ва "Наврўз" жамғармалари томонидан "Ҳаёт чироқлари" тинчлик ва биродарлик сафари ўтказилди. Бу тадбирнинг асосий мақсади Марказий Осиё халқлари ўртасидаги қадимдан қарор топган тинчлик, тотувлик, биродарлик ва дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашдир. Сафар қатнашчилари орасида фахрийлардан — истеъфодаги генерал-лейтенант Собиржон Охунжонов, уруш қаҳрамони Самиғ Абдуллаев, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Иброҳим Раҳим, шоир Назармат, профессор Азиз Қаюмов, халқ артистлари Зикир Муҳаммаджонов, Гавҳар Раҳимова ва бошқа таниқли кишилар, хорижий мамлакатларнинг Ўзбекистондаги элчихоналари ходимлари бор эди.

Мустақил диёримиз вакиллари сафар давомида қўшни Қозоғистоннинг Еттисой туманида, Тожикистоннинг Хўжанд шаҳрида, Қирғизистоннинг Лайлак туманида бўлишди. Улар меҳнаткашлар вакиллари, ёшлар билан учрашдилар. Фарғонадаги "Абадият боғи"га кўчатлар ўтказилди.

— Пойтахтимиздаги маданият муассасалари, ўқув юртларида эса ушбу байрамга ҳозирлик ишлари қандай бормоқда?

— Туман ҳокимликлари билан ҳамкорликда шаҳримиздаги музейларда, ўқув юртлари, мактаблар, корхона ва ташкилотлар қошидаги музейларда махсус бўлимлар ташкил этилади. Уларда уруш йилларида жанг майдонларида ва фронт ортида фидокорона меҳнат қилган ўзбекистонликлар ҳақида маълумотлар берилади. Барча туман кенгашлари ва бошланғич ташкилотларида "Ўзбекистон — 1941-1945 йилларда фашизмга қарши курашда" мавзусида суҳбатлар уюштирилади.

Маданият уйларида, кутубхоналарда, кинотеатрларда уруш ва ғалаба мавзуларида китобхонлар конференциялари, китоблар кўргазмалари ташкил этилади. Кинотеатрларда ушбу мавзудаги кинофильмлари намойиш этиш кўзда тутилаяпти. Уруш ва уруш ортида жасорат кўрсатган фахрийларга совға-саломлар топшириш, уларни моддий-маънавий рағбатлантириш чоралари белгиланаяпти. Айрим туманларда Ғалаба байрамига бағишланган спорт мусобақалари ўтказиш режалаштирилаяпти. Сайилгоҳлар, театрлаштирилган томошалар ва концерт дастурлари тайёрланаяпти.

Уруш ва меҳнат фахрийларининг моддий-маиший шароитини яхшилашга ҳам эътибор қаратилаяпти. Айниқса, ёлғиз, ёрдамга муҳтож кексаларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатилаяпти. Ташкилотимиз касаба уюшмалари ёрдамида фахрийларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш учун йўлланмалар ажратилаяпти.

Суҳбатдош
Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

ЎЗИМИЗНИНГ ОПА

Шундай инсонлар бўладики, уларни бир кўрганингдаёқ ўз қадрдонингдек ёқтириб қоласан, гапинг гапига уланиб, ҳамсуҳбат бўласан. Шарифа опа Баёнова билан учрашувимиз худди шундай илиқ ва самимий бўлди. Уни мактабда — иш устида, ўқитувчиларнинг йиллик иш режаларини кўздан кечираётган пайтда учратдик.

Шарифа опа Бектемир туманидаги 293-мактабнинг раҳбари. Мактабдаги ўқитувчиларнинг ишлаш жараёни, имкониятлари ва уй шароитларини худди ўз жигарбандини билгандек яхши билади. Бу эса опанинг ўз жамоаси аъзоларининг нафақат мактабдаги иши, балки оиласи билан ҳам яхши танишлигидан далолат беради.

Мактабда олиб борилаётган таълим ҳамда тарбиявий ишлар бугунги кун талабларига жавоб беради. Синф хоналари муаллимлар томонидан замонавий талаб даражасида жиҳозланган. Айниқса, она тили ва адабиёт, бошланғич синф хоналари, биология, информатика ва математика, жўғрофия хоналари дид билан жиҳозланганлиги диққатингизни ўзига жалб этади.

Шарифа опанинг ўзи она тили ва адабиёт фанидан сабоқ беради. Дарсларни қизиқарли, илмий асосланган мисоллар асосида, техника воситаларидан фойдаланган ҳолда ўтади. Ўз касбининг моҳир устаси бўлган муаллима ўз касбдошларидан ҳам шуни талаб қилади. Шунинг учун бўлса керакки, "Йил ўқитувчиси — 94" шаҳар кўрик-танловида Бектемир туманидан иштирок этган тарих муаллимаси Ёқутхон Ёқубова Шарифа опа раҳбарлик қилаётган мактаб муаллимаси.

Мактаб раҳбари изланувчан, камтарин аёл. Бу ерда миллий мактабга асосий замин қўйилган. Бошланғич синфларда лицей синфлар, 10-синфда эса педагогик синф очилган. Бу ерда моҳир педагоглар ўз билимларини ўқувчиларга бугунги кун талаблари асосида беришмоқда. Мактаб раҳбари нафақат ғамхўр ва моҳир муаллима, маҳаллада каттаю кичикнинг меҳрибон маслаҳатчиси ҳамдир. "Сувчи" даҳасида Шарифа опани кўпчилик меҳр билан "Ўзимизнинг Шарифа опа" дейишлари бежиз эмас.

Холида ИСКАНДАРОВА,
Бектемир тумани халқ таълими бўлими она тили ва адабиёт фани услубчиси.

Ёрқин сиймолар

УМРИ ҚИСҚА, МЕРОСИ УЛКАН

У шеърият санъатининг ҳамма соҳасида баракали ижод этди ва Хевадаги адабий ҳаётда салафлари Мунис, Огаҳий, Комилдан сўнг мустақил овозга эга бўлган забардаст шоир бўлиб танилди.

Табибий 1869 йилда Хева шаҳрида туғилди. Унинг отаси Али Муҳаммад машҳур табиблардан эди. У асли афғонистонлик бўлиб, Хоразмга келиб турғун бўлиб қолган.

Али Муҳаммад ўғли Аҳмадни ёшликдан мактаб ва мадрасада ўқитди, ўзи форс тилини ўргатди. Шу билан бирга отаси ҳузурида хизмат қилиб, табиблик илмидан ҳам хабардор бўлди.

Аҳмад адабиёт ва санъатга ҳавас қўйиб, ўтмиш адабиётни қунт билан ўрганди. Унинг шоир бўлиб етишувида ўзбек, форс-тожик, озарбайжон ва бошқа Шарқ халқлари буюк шоирларининг асарлари катта таъсир кўрсатди. У жуда кўп вақт мустақил мутолаа қилди, ўзига замондош бўлган шоирларнинг суҳбатида, турли адабий мажлисларда иштирок этиб тез орада шоирликда ҳам шуҳрат топди. Табибий жуда кўп кишиларга ғамхўрлик қилди, уларга ижодда йўл-йўриқ кўрсатди. У, айниқса, Аваз Ўтар ўғли билан яқин муносабатда бўлди. Аваз эса, Табибийни ўзига устоз ҳисобларди.

Не ғам эмди, эй Аваз, назм илмида бўлсанг Табибийдек
Ки дерлар кўрган эл назмингни, устодингга салламно.

Табибий сермаҳсул шоирдир. У қисқа муддатли умрида (42 ёшида вафот этган) бешта девон ёзиб қолдирди. У ўзининг "Мунис ул-ушшоқ", "Ҳайрат ул-ошиқин", "Туҳфат ус-султон", "Миръот ул-ишқ", "Мазҳар ул-иштиёқ" номли девонларида шеъриятнинг ғазал, мухаммас, мусаддас, мусамман, муашшаҳ, маснавий, мурабба, рубоий, қитъа, қасида каби турларида ижод этганким, бу ўз ўрнида шоирнинг адабиётимиз тарихидаги жанрлардан фойдаланганлигини кўрсатади.

Табибий ўз ғазалларида ҳаёт гўзаллигини, ҳақиқий инсоний муҳаббатни куйлайди. Унинг муҳаббат мавзуида ёзилган шеърларида ахлоқий-маърифий фикрлар, замондан нолиш каби ғоялар кўзга ташланиб туради.

Табибий ўзбек адабиёти хазинасига анчагина салмоқли ҳисса қўшган шоир. У 1905—1910 йиллар давомида Шарқда машҳур бўлган "Вомиқ ва Узро" афсонасининг шеърий нусхасини яратди, улуғ озарбайжон шоири Муҳаммад Фузулийнинг "Ҳафт жом" асарини форс тилидан ўзбекчага таржима қилди. Табибийнинг "Мажмуат уш-шуаро" номи билан тузган катта тазкираси эса Хоразм адабий муҳитини ўрганишда энг муҳим манбалардан бири ҳисобланади.

Бу ҳар учала асар Хоразм хони Сайид Муҳаммад Раҳимхон Соний ташаббуси билан, яъни Феруз фармойиши билан амалга оширилган. Бу ҳақда Табибий ўз асарларининг дебоча ва хотима қисмида батафсил баён этиб ўтади.

Чунончи, Табибий "Мажмуат уш-шуаро" номли тазкирасининг яратилиши ҳақида шундай ёзади:

Бу мажмуа жамъини шоҳи жаҳон,
Манга лутф ила амр қилган замон.
Ўпиб ер анга кўп бўлуб рағбатим,
Бўлуб маснавий фикрати фикратим,
Қилиб бир йил итмомиға иҳтимом,
Борисин ўзим жамъ этдим тамом.
Минг уч юз йигирма доғи олти йил,
Муҳаррамнинг ўн тўққизи эрди, бил.

Бу сана милодий 1908 йилга тўғри келади. Демак, Табибий бир йил деганда 1714 саҳифадан иборат мажмуани тузиб, ниҳоясига етказади ва уни шу йили замонасининг машҳур хаттоти Муҳаммад Ёқуб Девон Харрат оққа кўчиради.

Шунингдек, Табибий "Вомиқ ва Узро" девонининг муқаддимасида ҳам бу асарни Феруз топшириғи билан ёзганлигини қуйидаги сатрларда ифода этади:

Қилиб ногоҳ манга бир кун иноят,
Этиб ҳолимға лутфи бениҳоят.
Дедиким: Ушбу "Вомиқ бирла Азро",
Китобиким, эрур ишқ ичра танҳо...
Зоҳир аввал они тасниф қилғон,
Ва лекин форсий таълиф қилғон.
Ўтиб бу ҳол ила бир неча айём,
Олиб форс аҳли баҳра субҳ ила шом.
Вале сўнгра Сайид Мағфурхожа,
Ки фазлу дониши мавфур хожа.
Раҳимқулхони марҳуми замони
Экан, ул турки қилғон эркан они.
Сана минг икки юз элликда аммо,
Они турк айламиш ул марди дсно.
Келибдур турки онинг насри аксар,
Вале сен назм ила қилғил саросар.
Ки бу ишда маснавий расмин шиор эт,
Жаҳонда то қиёмат ёдгор эт.

Мана бу манба бизга уч асар ҳақида: унинг ёзилиш тарихи, вақти ва муаллифлари тўғрисида аниқ маълумотларни беради. Табибийнинг "Вомиқ ва Узро" достони 386 бет, тахминан 16200 мисрадан иборат бўлиб у 81 бобни ташкил этади. Бу катта ижод самарасидир.

Кўрамизки, ижоддаги бундай раҳнамолик, камарбасталик ва унга бўлган раҳбарлик фақат давлат иши сифатида қаралган. Улардан бир неча нусха кўчирилган, чоп этилган ва келажак авлод учун мерос сифатида қолдирилган.

Табибий Феруз саройида адабий ва маданий ишларга мутасадди қилиб тайинланган ва шу боис у кўпроқ Феруз билан мулоқотда бўлган. Китоб тартиб этиш, хон кутубхонасини бойитиш ишларига кўмаклашган. Феруз замондоши ва у ташкил этган сарой адабиёти эмакдоши Табибий ўзининг ана шундай ижоди, ўзбек маданиятини ривожлантиришдаги хизматлари билан алоҳида диққатга сазовор бўлган шоир. У замонасининг лирик шоири, илғор ғоялар тарғиботчиси ва талантли адибидир.

Бу йил Табибий таваллудига 125 йил тўлади. Шу муносабат билан шоир девони нашрга тайёрланди. Табибий мероси янада атрофлича тадқиқ этилмоқда. Қуйида ижодидан намуна эълон қилинаётган шоир ҳақида келажакда янги-янги асарлар яратилишига ишончимиз комил.

Фатхулла ҒАНИХЎЖАЕВ.

Дилкаш суҳбатлар

ЖЎШҚИН ФАОЛИЯТ МЕЗОНИ

Президентимиз Ислом Каримов Фарғона водийси бўйлаб қилган сафарида жамиятимизнинг фаол аъзолари бўлган аёлларнинг қадр-қимматини кўтариш, уларга етарли шарт-шароитлар яратиб бериш ҳақида алоҳида тўхталиб ўтди. Дарҳақиқат, ҳозирги бозор иқтисодиёти муносабатларига ўтган пайтимизда хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ҳар қачонгидан ҳам зарур вазифалардан бири бўлиб турибди. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг бир гуруҳ олима аёллари бу борадаги фикрларини қуйидагича баён этдилар:

Мунаввар ТЎХТАХЎЖАЕВА,
институт ректорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари, педагогика фанлари доктори:

— Ҳозирги кунда илм даргоҳимизда ўнлаб профессор ва юзлаб фан номзодлари меҳнат қилишяпти. Улар орасида фидойи аёлларимиз талайгина. Қувончлиси шундаки, олималаримиз мактаб дарсликларини тайёрлаш, ўқув-методик ишларини такомиллаштириш, таълим-тарбияни юқори даражага кўтаришда мактаб ўқитувчиларига яқиндан ёрдам беришяпти. М. Асқарова, М. Қосимова, Р. Мавлонова, Д. Шарипова сингари профессорлар олиб бораётган илмий изланишларни игна билан қудуқ қазишга ўхшатиш мумкин. Улар бир томондан меҳрибон она, уй бекаси, бошқа томондан эса устоз муаллима ва бутун қийинчиликларга бардош берувчи олималардир. Кўплаб шогирдлар етиштириб, катта илмий-назарий тамойилларни ҳал қилиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Менинг жаҳон хотин-қизларининг тинчлик учун кураш соҳасида Парижда ўтказилган анжуманда қатнашганим сира ёдимдан чиқмайди. Ушбу йиғинда сўзланган оташин нутқлар, дунёдаги барча хотин-қизларнинг обрў-эътибори, фан оламидаги нуфузини кўтаришга қаратилган фикр-мулоҳазалардан катта хулоса чиқарган эдим. Институтимиз маъмурияти илм даргоҳимизда меҳнат қилаётган олималарнинг илмий изланишлари, турмуш қийинчиликларини енгишларига яқиндан кўмаклашмоқда. Ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш доимо диққат-марказимизда. Ўз навбатида аёлларимиз жаҳон андозалари даражасида фаолият кўрсатишга ҳаракат қилишяпти. Бундан барчамиз мамнунмиз.

Ғолима МУСИНА,
мумтоз ва қардош халқлар адабиёти кафедрасининг профессори:

— Муқаддас Ҳадисларда "Илм олиш барча мусулмон эркак ва муслима аёл учун фарз" дейилган. Бундай даъватга ҳаётимизнинг ҳар бир даврида оғишмай амал қилиб келинаётгани жуда фахрлидир. Агар тарихга назар ташласак, илм билан шуғулланиб келаётган хотин-қизлар биз туркий халқларда талайгина эканини кўрамиз. Темурийлар даврида аёллар жамоат ишларида, ҳатто жангларда фаол қатнашганлар. Дарҳақиқат, Бибихоним, Гавҳаршодбегим, Хонзодабегим, Гулбаданбегим, Зебуннисо каби шоира ва сиёсатга аралашувчи давлат арбобларининг ғайрат-шижоатига тасаннолар айтса арзийди. XV асрдан кейин Мовароуннаҳрнинг Буюк Ипак йўли — савдо марказидан четда қолиши, хонликлар ўртасидаги ўзаро урушлар мамлакатнинг иқтисодий, сиёсий мавқеига таъсир этмай қолмади. Лекин ҳар қандай тазйиқлар ҳам аёл зотидаги жўшқинликни йўқота олмади. Нодира, Увайсий, Маҳзуна сингари шоиралар халқнинг оҳу фиғонларини ўз шеърларида куйладилар.

Бизнинг замонимизга келиб аёлларнинг ҳар соҳада фаоллик кўрсатаётганини кўриб қалбинг қувончларга тўлади. Республикамиз Президенти раҳбарлигида хотин-қизларнинг обрў-эътиборини орттириш, уларнинг оилада, жамиятда тутган ўрнини юқори даражага етказишга киришилган экан, биз ҳам ўз навбатида бор куч ва имкониятимизни ишга солиб меҳнат қилаверамиз.

Мазлума АСҚАРОВА,
институт тилшунослик кафедрасининг мудири, филология фанлари доктори, профессор:

— Мен меҳнат қилаётган аёлларимизнинг иши ва яшаш шароитини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик кўрсатилаётганидан мамнунман. Ҳозирги кунда улар қайси вазифада фаолият кўрсатаётган бўлишмасин, ёшми, ёши каттами оилада албатта фарзанд тарбиялашади. Шуни айтиб ўтиш зарурки, зангори экран ва радиоэшиттиришларда бола тарбияси ҳақида кўп фикр-мулоҳазалар билдириляпти. Аммо менинг назаримда булар етарли эмас. Тайёрланаётган кўрсатувлар ва уларда кўтарилаётган масалалар ҳар бир оила, ҳар бир уй бекасига етиб бориши зарур. Агар имкони бўлса ҳафтанинг маълум кунлари "Оилада аёлларнинг роли", "Сиз балоғат ёшидасиз", "Кенг уйнинг келинчаги" каби кўрсатувлар бериб борилса, мақсадга мувофиқ бўларди. Кўп болали оилаларда эса шахсий ва умумий гигиенага риоя қилмаслик оқибатида келиб чиқаётган хасталиклар тўғрисида мутахассисларнинг маслаҳатларини ташкил этиш лозим. Булардан ташқари, қизлар тарбиясига оид алоҳида дастурлар ташкил этилишини истардик. Кенг тарғибот ишлари олиб бориш орқалигина аёлларимизнинг жамиятдаги ўрнини мустаҳкамлаш, жойларда уларга етарли шароитлар яратиб берилишига эришиш мумкин.

Шавкат САЪДИЕВ ёзиб олди.

Кенгашлар фаолиятидан

БУГУНГИ КУН ВАЗИФАСИ

Ёшларимизда миллий ғурур туйғусини шакллантириш, улар онгида миллий мафкурани тўғри таркиб топтириш шу куннинг муҳим вазифаларидан ҳисобланади. Жамиятимизнинг бир қисми ҳисобланмиш оила тотувлиги, мустаҳкамлигини таъминлаш ҳам давлат аҳамиятига молик ижтимоий масалалардан. Шоира Нодира Рашидова билан жамоатчи мухбиримизнинг суҳбати шу мавзуда кечди.

— Нодирахон, кўпчилик сизни шоира сифатида яхши билади. Кейинги пайтларда насрга қўл урганингиз, шунингдек илмий-тадқиқот ишлари билан шуғулланаётганингиздан ҳам хабаримиз бор. Ҳозир сиз муштарийларимизга булар ҳақида эмас, балки Тошкент шаҳар хотин-қизлар комитетининг фаол аъзоси сифатида олиб бораётган жамоатчилик ишларингиз, навбатдаги режалар хусусида гапириб берсангиз.

— Бугунги кунда Тошкент шаҳар хотин-қизлар комитети катта ишларга бел боғлаган. Биласиз, ўтган 1993 йил "Соғлом авлод учун" деган шиор остида ўтди. Комитет бу борада анча ишларни қилди. Ҳаётимизни, келажагимизни фақатгина соғлом тану соғлом фикрга эга бўлган авлод билан қуриш мумкинлиги барчага аён. Бу борада шаҳримиздаги маҳалла, мактаб, олий ўқув юртлари, корхоналар, ҳатто болалар боғчаларида йил мобайнида қатор учрашувлар ўтказилди. Ҳар бир суҳбатимизда аёллар олдида турган муаммолар, масалалар ҳақида мунозаралар қилдик, баҳслашдик. Бир-биримизга ёрдам бериб, оғиримизни енгил қилишга интилдик.

Халқнинг маънавияти жамиятнинг устуни ҳисобланади. Хотин-қизлар комитетининг асосий вазифаси ёшларни юксак маънавиятли қилиб тарбиялаш, яъни уларда Ватан ғурури, миллий мафкурани тўғри англашга ёрдам беришдир.

Маълумки, 1994 йил "Оила йили" деб эълон қилинди. Комитетимиз ана шу рукн остида ҳам катта ишлар қилишни режалаштирди. Аъзоларимиз орасида ҳаётимизнинг ҳар бир соҳасида чин дилдан хизмат қилаётган фаол аёлларимиз анчагина. Хусусан олимлар, педагог-ўқитувчилар, санъаткору ишчилар, тадбиркорлар, ёзувчилар, журналистлар, уй бекалари, жамоат арбоблари ва ҳоказолар шулар жумласидандир. Хуллас, мана шу барча аёлларнинг юрагида битта, ҳаммани жипслаштирувчи ягона мақсад бор. У ҳам бўлса, ёшларимизга тўғри таълим-тарбия беришдир, оилаларни мустаҳкамлашдир. Ахир, ўзбек хонадонида илгари эру хотиннинг ажраб кетиши ёки отасиз фарзанд пайдо бўлиши ақл бовар қилмайдиган воқеа ҳисобланган. Бугун эса бу оддий ҳолга айланиб қоляпти. Оғир уруш йилларида одамлар очликдан нобуд бўлаётган бир пайтда ўзбек бир бурда нонни ўзи емаса ҳам бошқа миллат болаларини бағрига босиб, етимлигини билдирмай, қорнини тўйғизган. Энди эса ўша танти, андишали ўзбек заминида, етимхоналар пайдо бўлиб, юракларни гирён қилса бунга қандай қилиб, лоқайд қараш мумкин?

Шунинг учун комитетимиз айниқса, ёшлар орасида тарғибот ишларини олиб боришни ўзининг энг муҳим вазифаси деб билади. Ҳар бир инсон, ҳар бир фарзанд оила гаштини суриб яшамоғи шарт. Биз Мирзо Улуғбек туманидаги қатор мактабларда, Яккасарой туманидаги ҳунар-техника билим юрти ва бир неча саноат корхоналарида бўлиб, учрашувлар ўтказдик. Йил узун, кунлар эса кўп. Биз мана шу кунларни маънавиятимизни бойитишга хизмат қиладиган шундай тадбирларга бахшида қиламиз.

Музаффар ТУРОБОВ ёзиб олди.

Муаллим мулоҳазалари

ҚАЙНОНАЛИ КЕЛИН...

Маълумки, ҳар бир оила аъзоси бир-бири билан турмушда иқтисодий, ҳуқуқий, ахлоқий, руҳий алоқалар воситасида боғланади. Шунга кўра ўзбек оилаларининг умумий хусусиятлари билан бирга ҳар бир оила ўзининг алоҳида хусусиятларига ҳам эга бўлади. Ўзбек оилаларига хос бўлган умумий хусусиятларга серфарзандлик, иқтисодий хўжалик ишларига бир кишининг раҳбарлик қилиши кабилар киради.

Ана шулардан келиб чиққан ҳолда ҳар бир оиланинг яна ўзига хос хусусиятлари ҳам мавжуд. Шунинг учун ҳам оилада пайдо бўлган янги ёш оила, хусусан келин табиийки, оилада таркиб топган одатларга дарров мослашиб кета олмайди ва натижада зиддиятлар келиб чиқади. Чунки икки хил оилада вояга етган икки шахс — келин ва куёв, уларнинг орқасида турган қуда-андалар ўртасида номувофиқлик пайдо бўлади. Турли хулқ-атвор, хатти-ҳаракатлар турлича турмуш тарзига эга бўлган икки оила фарзандлари бир-бирларини тушуниб, тўғри йўлга тушиб олгунча айрим кўнгилсизликлар содир бўлиши мумкин.

Одатда янги келин ўзи кириб келган оилага дастлабки кунларда енг шимариб хизматга киришади. Лекин кўп ҳолларда пиширган оши ланж бўлиб қолгандек барча қилган юмуши тескарисига айланиб кетиши мумкин. Ёки дастлабки ойларда туппа-тузук ўз юмушларини бажариб, оилага киришиб кетган келин вақт ўтиши билан "кўрс", "дангаса", "уйкучи" деган ном олиши ҳам ҳеч гап эмас. Бундай ҳолларда қайноналар томошабин бўлиб, келиннинг хатти-ҳаракатларини таъриф ва тавсиф этиш ўрнига унинг сабабларини аниқлаши лозим.

Масалан, ёлғиз она қўлида ёки аёл "ҳукмрон" бўлган оилада ўсган қиз серфарзанд, эркаклар кўп оилада қийналади. Бундаги сершовқин, сермеҳнат оила муҳити уни толиқтириб қўяди ёки ўта "замонавий" оилада тарбия топган қиз ўзбекона урф-одатлар расм бўлган жойда ўз ўрнини топгунча анча азият чекади. Ҳатто ота-она хонадонига бир оз дам олгани ўқиш ёки ишдан қайтишда яширинча кириб ўтишни одат қилади. Она-бола ўсган эмасми, енгил-елпи овқатланишга ўрганиб қолган қизни катта хонадондаги турмуш тарзи баъзида ажаблантириши мумкин. Бунинг устига кўпинча бошқоронғилик ҳам қўшилиб, ҳеч нарса ёқмайдиган инжиқ бўлиб қолади, ҳатто бетобланиб, ўз уйига қайтиб кетиш ўйига ҳам тушади.

Ана шунда баъзи қайноналар томошабин бўлиб, келиннинг камчиликларини юзига солади ёки қўни-қўшнига достон қилади. Энг ёмони келин-куёв ўртасига совуқлик солади. Лекин халқимиз орасида қайнона-келин орасидаги беш-олти йилгача бўладиган келишмовчиликлар учун қайнона айбланса, ундан кейин юз берадиганида келинни айблаш мумкин, деган фикр бор. Зеро, қайнона дастлабки йилларда оилага кўника олмаётган келиннинг ўз фарзандидай бағрига олиб, билмаганини билдирса, бетоблигида ўз қизидай ғамхўрлик қилса, юмушларни ўзига ташлаб қўймай бирга бажарса бунинг натижаси бошқача бўлади. Ахир халқимиз "Қайнонали келин қарқара келин, қайнонасиз келин масхара келин" деб бежиз айтмаган. Ана шунда вақти келиб ўғил мустақил оила сифатида ажралиб чиқаётганда ҳам аксари келинлар "Мен ойимларнинг олдиларидан кетмайман" деб туриб олгани ёки мустақил оила бўлганда қайнонасининг оғзидан бол томиб ҳар бир хатти-ҳаракатини эслаб, ўзига дастур қилиб олганлари қанча.

Ёш оиланинг мустаҳкам, тотув, ҳар жиҳатдан тўкис бўлишида ота-боболаримизнинг азалий оилавий муносабатлари ўзига хос аҳамиятга эга. Зеро ҳар бир инсон тинч-хотиржам оилага эга бўлишни истаса, у қайнонами, келинми, куёвми сабр-қаноатли, иродали бўлса, ақл-фаросат билан иш юритса ҳақиқий роҳатбахш масканга эришади. Энг муҳими оила фароғатини таъминлайди.

Санобар НИШОНОВА,
педагогика фанлари номзоди.

Тошкент чинниси, айниқса пахта рамзи туширилган чиннилар ҳозирги пайтда жаҳон бозоридан ўзининг муносиб ўрнини топмоқда. Шунинг учун ҳам корхона ишчи-хизматчилари бу турдаги маҳсулотлардан янада кўпроқ ишлаб чиқаришга ҳаракат қилишмоқда. Кейинги вақтда "Оқ олтин" чинни термалари ишлаб чиқариш билан бир қаторда кўплаб лаган, чойнак, пиёла, коса, ликопчаларга ҳам пахта рамзи туширилиб тайёрланмоқда.

СУРАТДА: тайёр маҳсулотлар бўлимининг ишчиларидан Маҳпуза Нуриддинова ва Гавҳар Каримжоновалар.

Козим Ўлмасов олган сурат.

Зеболик сирлари

"ГЎЗАЛЛИК УЙИ"ДА

Чиройли бўлишни, ўзига доимо оро бериб юришни истамаган аёл топилмаса керак. Ҳамшаҳарларимиз ҳамда пойтахтимиз меҳмонлари учун яна бир қулайлик яратилди. "Юнусобод" соғломлаштириш спорт мажмуаси қошида янги "Гўзаллик уйи" ўз ишини бошлади. Унда уқалаш, пардоз, соч турмаклаш, маникюр хоналари билан бирга шейпинг, француз аэробикаси, пресотерапия, шифобахш бадантарбия, дам олиш хонаси, бар мавжуд.

Хўш, бу ернинг бошқа маиший хизмат масканларидан фарқи борми?

Авваламбор, яқиндагина очилган "Гўзаллик уйи"да касбини пухта эгаллаган мутахассислар хизмат кўрсатишади. Мижозларга эрталабки соат саккиздан кеч соат саккизгача хизмат кўрсатилади. Бу ердаги упаэликдан тортиб, турфа хилдаги "Боди Билдинг" каби жиҳозларгача АҚШ, Исроил давлатларидан келтирилган. Ташриф буюрувчилар талаб ва истаклари билан пул ўтказиш, абонемент асосида ёхуд нақд пул тўлашлари мумкин. Хизмат нархлари эса бошқа жойларга нисбатан 15-20 фоиз арзон.

Назокат УСМОНОВА.

Табибий

ХОТИРИМДА УЛ САНАМ

Токи кўнглум дарду ғамнинг ишқ аро дучоридур,
Тўккувчи ёш ўрнига қон дийдаи хунборидур,
Етгувчи ҳар дам фалак сори фиғону зоридур,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Мен киби йўқдур жаҳонда бир асиру нотавон,
Ким сариғ юз узра қон ёшим эрур доим равон.
Кўрса ҳолим йиғлагуси бегумон пиру жувон,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Телбараб юзлангамен ҳар сориға мажнун шиор,
Баски бўлмишман ҳамиша ишқ аро девонавор.
Қайда мендек ожизу афтодау ҳам дил фигор,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Турфаким ҳолимға бир дам дилбар эрмас чорасоз,
Гарчи оллида қилурман навҳа оҳангин дароз.
Эмди эрмас айб гар айлар эсам ифшои роз,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Кўзларидин айлабон ҳар лаҳзада бийми мамот,
Ки хаёли лаълидин ҳам айлаб уммиди ҳаёт.
Бу равишда топмайин ишқ ичра ороми сабот,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Не ажаб чексам фиғонлар тинмайин субҳу масо,
Не ажаб ғам тиғи бирла айласам кўксум яро.
Не ажаб ҳар лаҳза чексам ишқ аро ўтлуғ наво,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Тонг эмас, солсам жаҳонға телбалардек шўру шар,
Тонг эмас, ер-кўкни қилсам оҳ ила зеру забар,
Тонг эмас, бориб ўзимдин ҳар дам ўлсам бехабар,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Йиғласам ўз ҳолима то борича имкон не тонг,
Ҳар нафас ютсам ғаму ҳасратлар ила қон не тонг.
Сели ашкимдин муҳайё бўлса гар тўфон не тонг,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Раҳм оғоз айламасдур ул қуёш сиймо манга,
Бу жиҳатдин тушгусидур бош уза савдо манга,
Эмдиким номус мундоқ қолмади асло манга,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Ҳар кишиким они гар ёри эса номеҳрибон,
Рўзи шаб қилғусидур мен зордек оҳу фиғон.
Эмди мен ҳоли харобим айласам сизга аён,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Эй Табибий, айб қилма борҳо гирёнлиғим,
Телбалар янглиғ бўлиб ўз ҳолима ҳайронлиғим,
Дашту саҳрода қуюндек зору саргардонлиғим,
Хотиримда ул санам ишқи ғами озоридур.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ТЎСАТДАН БОШЛАНУВЧИ ХАСТАЛИК

Аҳолининг зич жойлашуви, ҳавонинг ўзгарувчан келиши грипп касаллигининг кенг тарқалишига сабаб бўлмоқда. Грипп — юқумли касаллик бўлиб, уни вируслар чақиради. Бемор киши грипп вирусининг тарқатувчисидир. Йўталганда, аксирганда ва ўзаро гаплашганда беморнинг нафас йўлларидан ҳавога жуда кўп вируслар сўлак, балғам, шиллиқ заррачалари билан ўтади. Соғлом киши ана шундай ҳаводан нафас олса, вирус унинг нафас йўлларига тушиб касаллик чақиради.

Грипп бемор фойдаланган буюмлар: сочиқ, дастрўмол, идишлар орқали ҳам юқиши мумкин. Касаллик тўсатдан бошланади. Бемор ўзини камқувват сезади, боши оғрийди, йўталади, акса уради, тана ҳарорати кўтарилади. Гриппнинг енгил тури билан оғриган беморлар атрофдагилар учун хавфлидир, чунки улар ўрин-кўрпа қилиб ётмайдилар, аммо жамоат жойларида бўлиб, бошқаларга юқтирадилар. Бу дард айниқса ёш болалар учун жуда хавфлидир. Ҳаттоки, унинг енгил тури билан оғриган болаларда ҳам қатор асоратларни қолдиради.

Грипп касаллигининг олдини олиш учун нима қилиш керак? Тиббиёт ходимлари бу соҳада кўпгина тадбирларни қўллашмоқда, лекин гриппнинг олдини олишда аҳоли ўзини гигиена тушунчалари билан тиббиёт ходимларига яқиндан ёрдам беришлари керак. Асоратларининг олдини олиш ва атрофдаги кишилар ўртасида инфекция тарқатмаслик учун гриппнинг дастлабки аломатлари пайдо бўлиши биланоқ беморни бошқалардан ажратиб, алоҳида хонага ётқизиш ва алоҳида сочиқ, идишлар ажратиш керак, айни пайтда зудлик билан шифокор чақириш зарур. Бемор ишга, жамоат жойларига бориши мумкин эмас. Унга қараётган оила аҳллари ўзларига грипп касаллигини юқтирмаслиги учун 4 қават дока ниқоб тақиб олишлари, уни ҳар куни ювиб, дазмоллашлари керак. Бемор ишлатган буюмлар 0,5 фоизли хлор эритмасига 30 дақиқа солиб қўйилиши керак. Хонани ҳар куни 2 мартадан намлаб супуриб туриш, хоналарни тез-тез шамоллатиш зарур.

Болалар муассасаларида грипп касаллигининг олдини олиш мақсадида хоналарни тез-тез шамоллатиб, дезинфекция қилиб туриш айни муддаодир. Ҳар куни болаларни боғчага қабул қилаётганда текшириш лозим. Грипп пайтида кинотеатрларда, клубларда, музейларда сеанслар орасидаги танаффус вақтларининг узайтирилишини назорат қилиб туриш керак. Умумий овқатланиш жойларида санитария-гигиена қоидаларига тўғри риоя қилиниши лозим.

Грипп касаллигига қарши курашда тана умумий қаршилигини ошириш катта аҳамиятга эга. Бунда эрталабки бадантарбия, спорт билан шуғулланиш, тоза ҳавода юриш дардни енгишда катта ёрдам беради. Қачонки юқорида айтилган қоидаларга риоя қилинсагина гриппнинг олдини олиш мумкин.

Жўрабек ЮСУПОВ,
шаҳар саломатлик марказининг бош шифокори.

ИШОНЧЛИ ВОСИТАЛАРДАН ФОЙДАЛАНИНГ

Вирусли гепатит ёки халқ тили билан айтганда сариқ касаллиги ўткир юқумли хасталикдир. Бу дардга чалинган беморнинг жигари заҳарланади. Ахлат, пешоб, сўлак ва нафас йўллари орқали вирус ажралиб туради. Касаллик қўзғатувчи микроблар овқат, сут, сув, ифлос қўл орқали соғ одамга юқади.

Сариқ касаллиги сарғаядиган ва сарғаймайдиган турда кечиши мумкин. Сариқликдан олдинги даврда ҳарорат 38-39 даражагача кўтарилиб, беморнинг дармони қурийди, иштаҳаси йўқолади, тўш ости оғриб туради, кўнгли айнаб қусади, қўл, оёқ бўғинлари оғришидан шикоят қилади. Сарғаймайдиган тур билан оғриган бемор шифокорга кўринмагунча касаллигини сезиши қийин. Ўз вақтида мурожаат қилмаса ва парҳез тутмаса касаллик чўзилиб, сурункали бўлиб қолиши мумкин. Беморни даволашда хасталикни вақтида аниқлаш ва тезда шифохонага ётқизишнинг аҳамияти каттадир.

Вирусли гепатитга қарши курашда тананинг касалликка қарши чидамлилигини оширадиган чораларни бажариш жуда муҳимдир. Хонадонларнинг озодалигига эътибор бериш зарур. Организмни чиниқтириш, кўпроқ тоза ҳавода бўлиш, жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланиш, тўғри овқатланиш, кун тартибига амал қилиш юқумли сариқ касаллигини олдини олишда ишончли воситалардир.

Раъно МУҚИМОВА,
шифокор-терапевт.

Ҳамидулла Аҳмедов кўп йиллардан бери пойтахтимиздаги 20-ўрта мактабда биология фанидан дарс бериб келмоқда. Олий тоифали бу муаллим мавзуларни ўқувчилар онгига сингдиришда кўргазмали воситалар, услубий қўлланмалардан кенг фойдаланмоқда. У кишининг раҳбарлигида болалар табиатга меҳр қўйиб, теварак-атрофни муҳофаза қилишни ўрганишяпти.

СУРАТДА: Ҳамидулла Аҳмедов 7-синф ўқувчиларига дарс ўтаётган пайт акс эттирилган.

Равиль Альбеков олган сурат.

Ҳамшаҳарларимизга қулайлик

"НОЗИМАХОН"ГА МАРҲАМАТ

(Суратли ахборот)

Шаҳримиздаги Мирзо Улуғбек тумани Улуғбек қўрғони аҳолисининг сайловолди кунларида ва кириб келаётган Янги йил арафасида қувончларига қувонч қўшилди. Йил давомида қурилиши давом этиб келаётган шинам озиқ-овқат дўкони куни кеча фойдаланишга топширилди.

— "Маҳалла" дастури асосида бошланган бу ишимиз йил охирига келиб ўз самарасини берганидан ўзимиз ҳам мамнунмиз, — дейди "Нозимахон" озиқ-овқат дўкони раҳбари Ҳусниддин Султонов. — Ўтган йили ноябрь ойида кичкинагина озиқ-овқат дўконида меҳнат қилаётганлар уни жамоамиз ихтиёрига ўтказиш мақсадида сотиб олдик. Бора-бора халқ эҳтиёжи ўрганилиб, дўкон кенгайтирилди. Ҳозир янги дўконимизда нон, гўшт ва гўшт маҳсулотлари, қандолатчилик ҳамда яхна ичимликлар бўлими мавжуд. Бундан ташқари дўкон ёнидан мавсумий миллий таомлар ошхонаси, новвойхона ва сомсахоналар ҳам ўрин олган.

Дўконнинг очилиши тадбирида Мирзо Улуғбек тумани ҳокими Шавкат Мирзиёев ҳамда "Озиқ-овқат" чакана-савдо ҳиссадорлик жамиятининг вакиллари иштирок этишди.

Гули АБДУЛЛАЕВА.
СУРАТЛАРДА: "Нозимахон" озиқ-овқат дўконидан лавҳалар.

Виктор Багаев олган суратлар.

"02" хабар беради

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

• 11 декабрь куни соат 7 да Амир Темур кўчасида пойтахт ДАН бошқармаси ходимлари томонидан хеч қаерда ишламайдиган, ўғирлик қилгани учун муқаддам судланган кимса ушланди. Гап шундаки, тавбасига таянмаган ўғри бу гал Олой бозоридан Хоразм вилоятилик жамоа хўжалиги аъзосига тегишли бўлган тўрт қоп гуручни гумдон қилган экан.

• Шу куни соат 12 да У. Носир кўчасидаги мева-сабзавот дўкони олдида номаълум кимса сотувчини дўппослаб, савдодан тушган 599 сўм пулини тортиб олиб жуфтакни ростлаган. Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси тартиб посбонларининг зудлик билан амалга оширган чора-тадбирлари натижасида жиноятчи, иш жойининг тайини бўлмаган ёш йигитча қўлга олинди. Сотувчи эса бош суяги жароҳати ва мия чайқалиши касали билан касалхонага ётқизилди.

• 12 декабрь куни соат 12 да Жанубий вокзалнинг вокзалолди майдонида муниципал рота милиция ходимлари томонидан Бухородаги "Беҳруз" кичик корхонасининг электриги ёнида қўлбола тўппонча олиб юргани учун ушланди. Экспертиза текшируви мусодара этилган ушбу тўппончанинг жанговор ҳолда эканлигини тасдиқлади.

• 13 декабрь куни соат 9 дан 30 дақиқа ўтганида номаълум кимса Наққошлик кўчасида жойлашган 7-автомобилларни сақлаш жойидан "ВАЗ-2103" русумли автомашинани ўғирлаганлиги ҳақида Ички ишлар идораларига хабар беришди. Тартиб посбонларининг саъй-ҳаракатлари билан ушбу жиноятни хеч қаерда ўқимайдиган ва ишламайдиган йигитча амалга оширганлиги аниқланди ва у тез орада қўлга олинди. Автомобиль эгасига қайтарилди.

• 14 декабрь тонгги соат 4 да милиция ходимлари томонидан Ҳамза кўчасида жойлашган 4-дўконнинг деворини бузиб ичкаридан яхна ва спиртли ичимликлар, озиқ-овқат маҳсулотларини ўғирлаган 8-хунар-техника билим юртининг 2-курс ўқувчиси ушланди.

• Соат 11 да олинган хабарда айтилишича, 13 декабрь куни соат 13 да номаълум аёл мактаб ўқитувчисининг хонадонига кириб, унинг балоғатга етмаган болаларини онангизнинг танишиман деб алдаб, сариқ металлдан тайёрланган етти турдаги заргарлик буюмларини олиб кетган. Жиноят-қидирув бўлими ходимлари томонидан ўз вақтида амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида фирибгар аёл — 14-поликлиниканинг ҳамшираси ушланди. Ашёвий далиллар олинди.

• Шу куни соат 11 да Фарҳод савдо расталари ҳудудида муниципал рота милиция ходимлари томонидан Тошкент вилоятилик колхозчининг 5 қоп пиёзини ўғирлаган Тошкент тиббиёт институтининг икки нафар 5-курс талабалари ушланди. Пиёз эгасига қайтарилди.

• Кундузи хеч қаерда ишламайдиган Актюбинск шаҳрида яшовчи фуқаро ушланди. Унинг ёнидаги Германиянинг "Зауэр" фирмасида чиқарилган 12 калибрли қирқма ов милтиғи мусодара этилди.

• 15 декабрь соат 00 дан 30 дақиқа ўтганда Панфилов шаҳри фуқароси "Водник" даҳасида истиқомат қилувчи ўзининг танишиникида спиртли ичимликларни ичиб обдон кайф-сафо қилган. Сўнг эса мастлик натижасида ўртада чиққан жанжал сабабли уй эгасининг бўйин қисмига чуқур пичоқ жароҳати етказган. Жабрланувчи ўша заҳоти жон берган. Хавфли меҳмон тезда ушланди, пичоқ ашёвий далил сифатида олинди.

• Шу куни соат 16 дан 45 дақиқа ўтганида "Тозалаш" тадбирини ўтказиш чоғида қўриқлаш бўлими ходимлари томонидан "Миконд" заводи атрофида ушбу корхонанинг икки ташмачи ишчиси қўлга олинди. Гап шундаки текширув чоғида улардан бирининг ёнидан 4 та, бошқасидан эса 25 та ўғирланган биллур идиш чиқди. Идишлар корхонага қайтарилди.

• Тунда "Вальс" фирмасининг ишчиси ўз уйида ўртада чиққан жанжал натижасида хотинини тоза дўппослаган. Фиғони кўкка кўтарилган хотин ўзини учинчи қаватдан пастга ташлаган ва қовурғаларининг синиши, калла суяги-мия жароҳатлари билан касалхонага ётқизилди.

• 17 декабрь куни соат 12 да берилган хабарда айтилишича, соат 10 да номаълум кимса Юнусобод даҳаси, 19-мавзедаги уйлардан бирининг атрофида турган КамАЗ машинасидан соат, иккита ойна ўғирлаган. Тартиб посбонлари амалга оширган чора-тадбирлар натижасида 43-ўрта махсус хунар-техника билим юрти ўқувчиси ашёвий далиллар билан қўлга олинди.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот гуруҳи.

Хоҳ тўкин дастурхонли тўй бўлсин, хоҳ дилга яқин дўстлар ошиёни бўлсин, шароб тўла қадаҳни кетма-кет сипқоришдан тиядиган сабаблар бисёр. Улардан бири шодлик ҳукм сурган давра ниҳоясига етгач рулни бошқаришдир. Бироқ ҳар ким ҳам транспорт воситасини ҳайдаш масъулиятини кўтаришга қодир эмас экан.

Ия, наҳотки?!

ШИШАДАГИ ОҒУНИНГ ОҚИБАТЛАРИ

Гараж-техника хизмати кўрсатиш комбинати қоровули, 23 ёшли Рубен Каграманов қаерда, ким билан ва қанча ичганлиги бизга қоронғу. Лекин "ВАЗ-2101" русумли 43-12 ТНН рақамли автомашинани 22 октябрь куни маст ҳолатда бошқарганлиги аниқ. Шифокорлар спиртли ичимлик ҳушёрликни жиддий сусайтиради деб беҳудага бонг урмайдилар. Рубен ҳам аччиқ қисматдан сўнг бунга имон келтиргандир. Чунки Миробод тумани, Чехов кўчасида бораётиб негадир машина рули йўл четидаги уй деворига қараб бурилганини вақтида пайқамай қолди. Оқибатда "Жигули" маст одам қўлида кўз очиб-юмгунча уй деворини ағдариб ташлади. Ўртадаги "пешона уриштириш" Р. Каграманов ва йўловчининг касалхонага тушиши билан якун топди.

Заргарлик заводи алоқа бўлими бошлиғи Виктор Кондратенко касби зарурати билан симёғочларга иши кўп тушган бўлиши мумкин. Гоҳ-гоҳида буни қўмсаб туради, шекилли. Яқинда томоғини ҳарорати баланд суюқлик билан ҳўллагач, "Москвич" русумли машинасини йўлга ҳайдаб чиқди. Қарангки, алоқачининг "бахти"га арақнинг зўри тушибди. У Викторга симёғоч нимадан яс лишини эслатди. Кайфи тарақ В. Кондратенко тушган машина учиб бориб дарахтга урилди. Ҳайдовчини шаҳар касалхоналаридан бирига олиб бориш зарурати туғилди.

Қадаҳлар бесаноқ бўшатилганидан сўнг айрим кишиларнинг кўзига ҳамма нарса кичрайгандай туюларкан. "Москвич-412" русумли И9079ТН рақамли автомашинани бошқарган Б. Комилов шундайлар тоифасидан. Ахир, Сергели туманидаги темир йўлдан ўтиш жойида баҳайбат электровоз гингиллаб ғашга тегадиган чивиндай кўринди-да. У ўтиш жойини тўсиб турган шлагбаумни айланиб ўтаётганида кучли зарбага учради. Энди касалхона тўшагида михланиб даволаниш давомида у воқеликни борича қабул қилиш учун нафсни тийиш кераклигини англар.

ДАН ходимлари давлат транспортини белгиланган жойда сақлаш тартибига қаттиқ риоя этилишини талаб қилишганда, баъзи раҳбар шахслар "Осмон узилиб, ерга тушадими?" қабилида елка қисишади. Осмон-ку жойидан қўзғалмайди...

Ҳамза тумани ободонлаштириш бошқармасига қарашли "КАВЗ-695" 47-36 ТНП рақамли автомашина ҳайдовчиси Б. Холматов якшанба куни тонготар соат 5.00 да Тошкент Ҳалқа йўлида эшакаравага урилди. Аравакаш А. Бойматов ҳалок бўлиб, аравадаги икки йўловчи тан жароҳати олди. Текшириш шуни кўрсатдики, автобус ҳайдовчиси рулни маст ҳолатда бошқарган. Албатта ўринли саволлар туғилади: "Нега давлат автомашинаси дам олиш куни рўйхатга олинган манзилгоҳида сақланмади? Қандай қилиб автобус тонг ёришмасдан бурун маст ҳайдовчи қўлига тушиб қолди?"

Ғафур ЖАҲОНГИРОВ.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

"СОВПЛАСТИТАЛ" ҚЎШМА КОРХОНАСИ-

ЯНГИЛИК!

Офисда, устахонада, гаражда, уйда-1000 хил майда буюмлар уз жойида!

Канцелярия жиҳозлари, асбоблар, эҳтиёт қисмлар, тикув буюмлари, уй аптечкалари, аудиокассеталар.

Буларни ҳаммасини Сиз пластик-боксларга жойлашингиз мумкин, у ихчам, енгил ва қўлай йиғма кассеталардан ясалган бўлиб, турли ҳажмда ишлаб чикилади (50x50 мм; 25x50 мм; 25x105 мм). Кассеталарни йиғма конструкцияси Сизга иш жойингизни чиройли ва кулай вариантларда жойлаштиришга имкон беради.

Тошкентдан МДҲ мамлакатларини хоҳлаган нуқтасига етказиб беради!

Маълумот учун телефонлар: улгуржи сотиб олувчилар учун (3712) 76-76-89, товарларни магазинда мавжудлигини билиш учун (3712) 76-54-72, 44-63-30.

"Совпластитал" фирма магазинлари адреси: №1- А.Қодирий, 24 ("Ғ.Ғулом" метро бекати) №2- Халқлар Дўстлиги, 29 А ("Чилонзор" метро бекати).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АУДИТОРЛАРИ ВА БУХГАЛТЕРЛАР АССОЦИАЦИЯСИ

бошқариш ва учёт (бош бухгалтерлар ва уларнинг ўринбосарлари) соҳаси раҳбарлари ва мутахассислари учун ўзининг энг яхши анъаналарини давом эттириб

1994 ЙИЛ 27 ДЕКАБРДА

1994 йил учун йиллик бухгалтерия ҳисоботини тузиш бўйича НАВБАТДАГИ СЕМИНАРНИ ЎТКАЗАДИ

СЕМИНАРДА Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, аудиторлар ва бухгалтерлар ассоциацияси ва бошқаларнинг етакчи мутахассислари қатнашадилар.

АССОЦИАЦИЯ

бошловчи бухгалтерлар ва аудиторларни тайёрлайдиган курсларга

ҚАБУЛНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА.

Шунингдек, олий ўқув юртларининг иқтисод-молия бўлимларига кирувчи абитуриентлар учун тайёрлов курсларига она тили, математика, инглиз тили фанлари бўйича қабул ўтказмоқда.

Мурожаат учун манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Ниёзбек йўли (илгариги Урицкий кўчаси), 6-уй.

Маълумот учун телефонлар: 35-72-51, 34-01-87.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ КОРХОНАСИ

"Рисовая" нимстанциясида профилактика ишлари олиб борилиши муносабати билан

1994 ЙИЛ 26 ДЕКАБРДА

ҚУЙИДАГИ ИСТЕЪМОЛЧИЛАРГА ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯ БЕРИЛМАСЛИГИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

"Ташхимсельмаш" заводи, 2-ҳудуд,
Новый путь кўчасидаги хладокомбинат,
Темир йўл участкаси энерготаъминот,
Файзиобод кўчасидаги ДАН,
Рисовая кўприги олдидаги ёнилғи қуйиш станцияси,
Ипподром кўчаси, 2-тор кўчасидаги "Сувсоз" биноси,
Чиковани кўчасидаги РСУ-3 ҳудуди,
Суворов қишлоғидаги СМНУ касалхонаси,
Бишкек кўчасидаги ўт ўчириш командаси

ҚУЙИДАГИ КЎЧАЛАРДАГИ МАИШИЙ БИНОЛАР:

Вревская кўчаси барча тор ва берк кўчалари билан,
Файзиобод кўчаси барча тор ва берк кўчалари билан,
Олтинкўл кўчаси,
Ипподром кўчаси барча тор ва берк кўчалари билан,
576 ва 579 транспунктларга уланган шаҳарчироқ тизими:
Олтинкўл кўчасидаги темирйўлчилар уйлари.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Кабеллар таъмирланиши муносабати билан
Усмон Носир кўчасидаги 46, 48, 50-уйларда, Бобур кўчаси, 40 "а", 45-уйларда ва Стахановчилар кўчаси 25-уйда яшовчи 53-АТС абонентларида

28 ДЕКАБРГАЧА
ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАЙДИ.

* * *

Кабель заводи атрофидаги Хўжаев, Ж. Обидова, Қизилқўрғон, Гулбоғ, Машинасозлар, Индустриальная, Печорская кўчаларида яшовчи 62-АТС абонентларида

30 ДЕКАБРГАЧА
ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАЙДИ.

* * *

Ш. Ғуломов, Ҳакимхон, Ҳосилот кўчаларида яшовчи 72-АТС абонентларида кабель қайта тикланиши муносабати билан

30 ДЕКАБРГАЧА
ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАЙДИ.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ВА ВИЛОЯТИ АҲОЛИСИ ВА МАҲАЛЛИЙ ҲОКИМИЯТЛАР ДИҚҚАТИГА!

"ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ" Давлат акционерлик компаниясининг Тошкент бўлими раҳбарияти

1994 йилнинг 25 декабридан бошлаб ТОШКЕНТ-ХОЖИКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛИ ОРАЛИҒИДА ҚАТНОВЧИ

барча турдаги поездлар 27,5 киловатт соатли, юқори кучланишдаги ўзгарувчан токланишга ўтиши туфайли

СИЗЛАРГА МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Шаҳар атрофига қатновчи поездлардан фойдаланувчи йўловчиларнинг вагонлар томига, темир йўл устунларига чиқиши, узилган симларга яқинлашиши

ҚАТЪИЯН МАН ЭТИЛАДИ.

Маҳаллий ҳокимият раҳбарлари, мактаб, корхона ва қишлоқ хўжалиги раҳбарларидан тезликда ўзларига бириктирилган жойларда тушунтириш ишларини олиб боришларини илтимос қилади.

ҚУТЛАЙМИЗ

Қадрли

Мўминжон Алиев!

Сизни Янги йил ҳамда табаррук 70 ёшингиз билан чин дилдан қутлаймиз. Сизга мустаҳкам соғлик, узоқ умр тилаймиз.

А. Икромов туманидаги "Тинчлик" маҳалла жамоаси.

Масъулияти чекланган, кўп йўналишли "Омадли" саёҳат фирмасининг йўқолган

ДУМАЛОҚ МУҲРИ
БЕКОР ҚИНАДИ.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича ~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма Г — 1281 Босмага бериш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.